

**Polyák Gábor**

**A média szabályozása  
Ausztriában**

**Budapest, 2010. november, 62. szám**

**Kiadja az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet**  
**Budapest, 1021 Hűvösvölgyi út 95.**  
**Felelős kiadó: Nahimi Péter igazgató**  
**Borítóterv: Czakó Zsolt**

## Tartalomjegyzék

1. Alkotmányos alapok.....	5
2. Médiajogi jogszabályok, a szabályozás hatálya.....	7
3. Médiafelügyelet .....	9
4. Engedélyezés.....	13
4.1. Az osztrák alkotmánybíróság kapcsolódó gyakorlata .....	13
4.2. Földfelszíni műsorszolgáltatásra vonatkozó engedély .....	14
4.3. Bejelentési kötelezettség alá eső szolgáltatások .....	16
4.4. Digitális és mobil műsorszolgáltatás .....	17
5. A médiakoncentráció korlátozása .....	26
6. Műsorterjesztés, must carry szabályok.....	29
7. Tartalomszabályozás .....	30
7.1. Személyiségi jogok, helyreigazítás.....	30
7.2. Gyermekvédelem.....	33
7.3. Gyűlöletbeszéd .....	33
7.4. Kiegyensúlyozottság.....	34
7.5. Kvótaszabályozás .....	34
7.6. Kizárólagos közvetítési jogok .....	34
8. Kereskedelmi kommunikáció .....	35
9. Az újságírók jogállása .....	35
10. Közzolgálatosság.....	37
10.1. Közzolgálati megbízatás .....	37
10.2. Finanszírozás .....	41
10.3. Szervezeti felépítés.....	44



# 1. Alkotmányos alapok

Az osztrák jogban a véleménynyilvánítás szabadságát az Állami Alaptörvény (Staatsgrundgesetz, StGG)<sup>1</sup> biztosítja, amelynek 13. cikke kizárólag a nyomtatott sajtó szabadságáról rendelkezik, az elektronikus média szabadságáról nem.<sup>2</sup> A vélemény- és médiaszabadság osztrák értelmezését alapvetően meghatározza, hogy az Európai Emberi Jogi Egyezmény alapjogi katalógusát és jegyzőkönyveit az osztrák alkotmányozó szövetségi alkotmányerejű törvényben az osztrák jogrendszer részévé tette, amely így az osztrák jogban közvetlenül alkalmazható. Az Egyezményben garantált jogok az osztrák alkotmánybíróság előtt is érvényesíthetők, feltéve, hogy a jogsértést közigazgatási határozat útján követték el. Ez ugyanakkor – a hazai jogorvoslati lehetőségek kimerülése után – nem zárja ki az Emberi Jogi Bírósághoz fordulás lehetőségét. Az osztrák médiaszabályozás alapjogi kereteit ezzel együtt nagyrészt az Emberi Jogi Bíróság dolgozta ki, és ennek gyakorlatára az osztrák alkotmánybíróság rendszeresen hivatkozik. Kifejezetten a műsorszolgáltatás alkotmányjogi alapjait határozza meg a műsorszolgáltatás függetlenségének biztosításáról szóló, 1974. július 10-én elfogadott szövetségi alkotmányerejű törvény (Bundesverfassungsgesetz vom 10. Juli 1974 über die Sicherung der Unabhängigkeit des Rundfunks, BVG-Rundfunk). E törvény a „műsorszolgáltatás” alkotmányjogi meghatározása mellett, a műsorszolgáltatási szabadság gyakorlásához kapcsolódó jogalkotási kötelezettséget ír elő. Az Egyezmény 10. cikke és az alkotmányerejű törvény együtt alkotják „az osztrák média-alkotmányt”.<sup>3</sup>

A műsorszolgáltatásról szóló alkotmányerejű törvény a műsorszolgáltatást „közfeladatként” határozza meg [BVG-Rundfunk 1. cikk (3)]. E rendelkezés tartalmát az osztrák alkotmánybíróság részletesen nem fejtette ki, annyit azonban megerősített, hogy kivétel nélkül minden műsorszolgáltatás közfeladatot lát el.<sup>4</sup> Határozataiban a közfeladat-ellátást összekapcsolja a jogalkotónak azzal a kötelezettségével, hogy törvényben biztosítsa az objektív, pártatlan tájékoztatást, valamint a sokszínű és kiegyensúlyozott műsorkínálat elérhetővé tételét.<sup>5</sup>

---

<sup>1</sup> Az 1920-as osztrák alkotmányozás során a Monarchia alkotmányának alapjogi katalógusát, illetve az azt kiegészítő alapjogi törvényeket vették át. Az 1867-es Staatsgrundgesetz mind a mai napig hatályos.

<sup>2</sup> „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a törvényi keretek között véleményét szóban, írásban, nyomtatásban vagy képi ábrázolás útján szabadon kifejezze.

A nyomtatott sajtó nem vethető cenzúra alá, és nem korlátozható concessziós rendszerrel sem. Az adminisztratív postai tilalmakat a belföldi nyomtatott sajtótermékekre nem kell alkalmazni.”

<sup>3</sup> VfGH G1256-1264/95. (1995. 09. 27.)

<sup>4</sup> VfGH B658/85 (1986. 06. 27.); VfGH B1757/98 (1999. 06. 17.); VfGH A11/01. (2003. 10. 07.)

<sup>5</sup> A közfeladat-ellátásból nyilvánvalóan nem következik, hogy a média a végrehajtó hatalom része lenne [VfGH B1525/88 (1989. 12. 06.)]. A közfeladat-ellátáshoz ugyanakkor megfelelő pénzügyi feltételeknek és tervezhetőségnek kell kapcsolódnia [VfGH G93/01 (2002. 06. 27.)]. A közfeladat-ellátást a jogalkotó törvényben részletesen meghatározott „műsorszolgáltatási megbízás” előírásával konkretizálja [VfGH B416/98 (1999. 02. 24.)].

A médiaszabadságra vonatkozó alkotmányerejű törvény szerint a műsorszolgáltatást és annak szervezeti kérdéseit szövetségi törvényben kell rendezni [BVG-Rundfunk 1. cikk (2)]. E rendelkezésből „az államnak a működőképes médiarendszerért viselt különös felelőssége”<sup>6</sup> következik. Az osztrák alkotmánybíróság több döntésében megerősítette, hogy műsorszolgáltatás kizárólag törvényi felhatalmazás alapján nyújtható. Az Informationsverein Lentia ügyben hozott határozat<sup>7</sup> szerint „már a szövetségi alkotmányerejű törvény szövegéből is következik, hogy műsorszolgáltatás kizárólag szövetségi törvény felhatalmazása alapján nyújtható; az tehát másképp kifejezve nem korlátja, hanem feltétele a műsorszolgáltatásnak.”<sup>8</sup> Ezek alapján egyértelmű, hogy a médiarendszer kialakítását – a műsorszolgáltatás feltételeinek meghatározását – szolgált jogalkotás nélkül a műsorszolgáltatási szabadság nem gyakorolható. A médiatörvény az alkotmánybíróság szerint „a véleményszabadság biztosítására irányuló állami kötelezettség érvényesítéséhez szükséges részletező törvény”.<sup>9</sup> Mindaddig, amíg kizárólag az osztrák közszolgálati műsorszolgáltató működését szabályozta a jogalkotó, más műsorszolgáltatók nem léphettek piacra.<sup>10</sup> Ugyanakkor – az Emberi Jogi Bíróság gyakorlatára is támaszkodó – osztrák alkotmánybírósági értelmezés a műsorszolgáltatók szubjektív médiaszabadságát sem hagyja figyelmen kívül; erre utal, hogy határozataiban a médiarendszer kialakítását szolgált szabályozással szemben is megköveteli a korlátozás arányosságát.<sup>11</sup> Az osztrák alkotmánybíróság szerint „az alkotmányozó szándéka az volt, hogy a műsorszolgáltatás nyújtását engedélyezési eljárásnak vesse alá, és a jogalkotót meghatározott »kialakításra« kötelezze”.<sup>12</sup>

---

<sup>6</sup> VfGH G3/04. (2004. 10. 07.)

<sup>7</sup> Ez az ügy került az Európai Emberi Jogi Bíróság elé.

<sup>8</sup> VfGH B7/80. (1983.12.16.)

<sup>9</sup> VfGH B2674/94. (1996. 03. 05.)

<sup>10</sup> A kereskedelmi rádiózás lehetőségét először egy 1993-ban elfogadott törvény tette lehetővé, amit azonban az alkotmánybíróság nagyrészt megsemmisített. Ennek orvoslására csak 1997-ben került sor. Az új szabályozás, illetve annak a médiafelügyeletre vonatkozó része ismét nem állta ki az alkotmányossági próbát. A kábeltelevíziózással kapcsolatban egy 1977-ben elfogadott törvény lehetővé tette a műsorok „egyidejű, teljes és változatlan” továbbközvetítését („passzív kábelszolgáltatás”), megtiltotta ugyanakkor a saját műsorszolgáltatás nyújtását. Az alkotmánybíróság 1995-ben semmisítette meg ezt a tilalmat, a jogalkotó azonban 1997 közepéig nem pótolta a szükséges szabályozást. Az 1997-es szabályozás a továbbközvetítés mellett lehetővé tette a saját kábeles és műholdas műsorszolgáltatás nyújtását is. 1998-ban az alkotmánybíróság nem találta alkotmányosértőnek az ORF földfelszíni monopóliumát, és a – később ismertetésre kerülő – Tele1 határozatban az Emberi Jogi Bíróság is ezt az álláspontot képviselte. A médiapiac liberalizációjára végül 2001-ben került sor, amikor megszülettek a kereskedelmi rádiózás, valamint a kereskedelmi televíziózás működési feltételeit meghatározó törvények, valamint a felügyeleti rendszert újraszabályozó törvény.

<sup>11</sup> Ld. VfGH G1256-1264/95 (1995. 09. 27.)

<sup>12</sup> VfGH B7/80 (1983. 12.16.) Az alkotmánybíróság egy másik határozatában is a jogalkotó mérlegelési lehetőségét erősíti meg. Eszerint alkotmányosan nem kifogásolható a jogalkotónak az a médiapolitikai döntése, hogy „az individuális műsorszolgáltatási szabadságot először a – kisebb frekvenciaigénye miatt könnyebben létrehozható – helyi és regionális műsorszolgáltatás területén biztosítja, és csak második lépésében, a technikai lehetőségek szerint teszi lehetővé az országos kereskedelmi rádiózást” [VfGH B110/02 (2002. 09. 25.)].

Az osztrák alkotmánybíróság az állami szervek beavatkozásától mentes véleménynyilvánítási és tájékoztatói szabadság elvét kiterjesztette a műsorszolgáltatás szabadságára.<sup>13</sup>

A műsorszolgáltatásról szóló osztrák alkotmányerejű törvény a műsorszolgáltatást szabályozó szövetségi törvény kötelező tartalmaként határozza meg azokat a rendelkezéseket, amelyek a tájékoztatás objektivitását és pártatlanságát, a vélemények sokszínűségének figyelembe vételét, a műsorok kiegyensúlyozottságát, valamint a műsorszolgáltatást nyújtó személyek és szervezetek függetlenségét biztosítják [BVG-Rundfunk 1. cikk (2)].

## 2. Médiajogi jogszabályok, a szabályozás hatálya

Az osztrák médiaszabályozás részben médium-független, részben médium-specifikus jogszabályokból áll. Az osztrák parlament 2010-ben a szabályozást jelentős mértékben átalakító, elsősorban az európai közösségi jogi kereteknek való megfelelés végett átfogó törvénymódosításokat fogadott el, mind a kereskedelmi, mind a közszolgálati média működésével kapcsolatban. Ahol az osztrák szabályozás pontosan megegyezik az irányelv szövegével, a tanulmány csak utal erre a tényre.<sup>14</sup>

A médiaszabályozás általános, alapvetően tartalomszabályozási kereteit az ún. médiatörvény (Mediengesetz, Bundesgesetz vom 12. Juni 1981 über die Presse und andere publizistische Medien) határozza meg. Külön törvény rendezi a médiafelügyelet kérdéseit (Bundesgesetz über die Einrichtung einer Kommunikationsbehörde Austria – „KommAustria” – und eines Bundeskommunikationssenates). Önálló törvények szabályozzák a kereskedelmi televíziózást és a kereskedelmi rádiózást (Bundesgesetz, mit dem Bestimmungen für privates Fernsehen erlassen werden, Privatfernsehgesetz – PrTV-G; Bundesgesetz, mit dem Bestimmungen für privaten Hörfunk erlassen werden, Privatradiogesetz - PrR-G); utóbbival a tanulmány nem foglalkozik. A kereskedelmi televíziózásról szóló törvény címét a 2010-es módosítás megváltoztatva, összhangban az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvvél (Bundesgesetz über audiovisuelle Mediendienste, Audiovisuelle Mediendienste-Gesetz – AMD-G). Önálló törvény szabályozza a kizárólagos közvetítési jogokat (Bundesgesetz über die Ausübung exklusiver Fernsehübertragungsrechte, Fernseh-Exklusivrechtengesetz – FERG). A közszolgálati műsorszolgáltatást szintén önálló törvény szabályozza (Bundesgesetz über den Österreichischen Rundfunk, ORF-Gesetz, ORF-G).

A műsorszolgáltatás függetlenségének biztosításáról szóló alkotmánytörvény szerint a műsorszolgáltatás (*Rundfunk*) tetszőleges típusú, szavakból, hangokból vagy képekből álló műsorkínálatnak (*Darbietung*) a nyilvánosság felé irányuló terjesztése, elektromágneses rezgések felhasználásával, vezeték nélkül vagy vezetékkel, valamint az e célt szolgáló

---

<sup>13</sup> Ld. VfGH B1115/03. (2004. 06. 09.)

<sup>14</sup> Az irányelvről ld. Gellén Klára: *Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv implementációja és az 1996. évi I. törvény*, AKTI Füzetek 43., 2009, Budapest, AKTI; Polyák Gábor: *Az audiovizuális médiaszolgáltatások meghatározása és szabályozási terhei*, AKTI Füzetek 17., 2007, Budapest, AKTI.

műszaki eszközök üzemeltetése [BVG-Rundfunk 1. cikkely (1)]. A fogalom lényegében megegyezik a német jogalkotásban is használt definícióval. Az alkotmánybíróság „a nyilvánosság felé irányuló terjesztés” feltételével kapcsolatban megállapította, hogy a szolgáltatás műsorszolgáltatásként történő minősítésével kapcsolatban nincs jelentősége annak, hogy a műsorhoz egy zárt, ugyanakkor nem individualizálható és nem állandó összetételű közösség – például egy lakóközösség – fér hozzá.<sup>15</sup> A médiapiaci liberalizáció korai szakaszában különbséget tett az osztrák jogalkalmazás az aktív és passzív kábeltelevíziózás között. Aktív vagy valódi kábeltelevíziózásról akkor van szó, ha a kábelrendszeren saját műsor terjesztésére kerül sor. A műsorszolgáltatás fogalmán kívül esőnek minősítette az osztrák közigazgatási bíróság az ún. passzív vagy nem valódi kábeltelevíziózást, azaz a külföldi műsorok változatlan továbbközvetítését, függetlenül a műsor tartalmától, esetleges osztrák irányultságától.<sup>16</sup>

A médiatörvény „médiaként” definiál minden, gondolati tartalommal rendelkező, szóbeli, írásbeli, hangos vagy képi közlések és tartalomkínálatok terjesztését szélesebb személyi kör részére, tömeges előállítás vagy tömeges terjesztés útján. „Médiatartalom” alatt a törvény gondolati tartalommal rendelkező, szóbeli, írásbeli, hangos vagy képi közléseket és tartalomkínálatokat ért, amelyeket valamely médium tartalmazza. „Médiamű” (*Medienwerk*) a szélesebb személyi kör részére szánt, tömeges előállítási eljárásban médium-példányokként sokszorosított hordozó, amely gondolati tartalommal rendelkező közléseket és tartalomkínálatokat tartalmaz. „Nyomatott mű” az a médiamű, amely kizárólag szöveges vagy állóképes közléseket és tartalomkínálatokat tartalmaz. „Periodikus médiamű vagy nyomatott mű” az a médiamű vagy nyomatott mű, amely ugyanazon név alatt, folyamatos számozással legalább évente négyszer, ugyanolyan vagy különböző időközönként megjelenik, és amelynek az egyes számai, akkor is, ha magukban is zárt egészet alkotnak, tartalmuk alapján összefüggenek egymással. „Periodikus elektronikus médium” az a médium, amelyet elektronikus úton sugároznak (műsorszolgáltatás) vagy lekérhetővé tesznek (web-oldalak), vagy évente legalább négyszer hasonló kialakításban terjesztenek (visszatérő elektronikus médium). A médiatörvény hatálya összességében meglehetősen széles körre terjed ki, rendelkezései a nyomatott sajtótól a műsorszolgáltatáson át az online médiáig minden médiumra vonatkoznak. Az egyes médium-típusokra vonatkozó szabályozás differenciált; az online média nem professzionális részére nem vonatkozik a helyreigazítási kötelezettség, és az általános polgári jogi és büntetőjogi kereteken túl e médiumokra kizárólag impresszum-közzétételi kötelezettség hárul.

Az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló törvény az audiovizuális médiaszolgáltatások és a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások fogalmát az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvvel teljesen megegyező módon határozza meg; (AMD-G 2. § 3, 4.) a televíziós műsorszolgáltatás fogalmával kapcsolatban visszaautal a műsorszolgáltatás függetlenségének biztosításáról szóló alkotmánytörvényre, kiegészítve azt

---

<sup>15</sup> VfGH B7/80.

<sup>16</sup> VwSlg 13681 A/1992.



azzal, hogy televíziós műsorszolgáltatás az alkotmányi „Rundfunk” fogalomnak nem megfelelő, műsorszerkezet alapján egyidejű vételre szánt minden audiovizuális médiaszolgáltatás is (AMD-G 2. § 16.).

### 3. Médiafelügyelet

A formális szervezeti összevonás nélküli, a konvergencia problémáinak kezeléséhez szükséges kompetencia biztosítására koncentráló intézményrendszer jó példája az osztrák szabályozás. A 2001-ben elfogadott szabályozás döntéshozói szinten nem vonta össze a hírközlés (Telekom Control Kommission) és a média (KommAustria) területén működő szabályozó hatóságokat, ugyanakkor létrehozott egy sajátos jogállású közös háttérintézményt, a Rundfunk und Telekom Regulierungs GmbH-t (RTR).

A jelenlegi szabályozóhatósági rendszerben az RTR látja el a mind a hírközlés, mind a média területén működő szabályozóhatóságok ügyviteli feladatait. A médiaügyekkel foglalkozó ügyvezetőt a miniszterelnök, a távközlésért felelős ügyvezetőt a közlekedési, innovációs és technológiai miniszter nevezi ki. Az ügyvezetők kizárólag a média-, illetve távközlési szabályozóhatóság elnöke és tagjai utasításához vannak kötve. Amellett, hogy az RTR önálló – hatósági, sőt jogalkotási – hatáskörökkel is rendelkezik, biztosítja a hírközlési- és médiahatóság közötti kommunikációt, valamint az ágazatokat átfedő kérdések kezeléséhez szükséges közös tudást. Emellett támogatja a szabályozó hatóságok törvényi feladatainak ellátását, mind adminisztratív, mind az egyes hatósági eljárásokhoz kapcsolódó technikai, gazdasági, jogi ügyekben nyújtott szakmai segítséggel. A szakmai segítségnyújtás különösen szakvélemények előállítására, mérések elvégzésére, nemzetközi koordinációs eljárásokban részvételre, nemzetközi konferenciák előkészítésére és kiértékelésére terjed ki. Külön nevesített tevékenységi terület a digitális átállás lebonyolításában a médiahatóságnak nyújtott támogatás (pl. átállási koncepció kidolgozása, multiplex-pályázatok előkészítése és kiírása, az átállást koordináló testület (Digitale Plattform Austria) szervezeti feltételeinek biztosítása). Az RTR kezeli a digitális átállás támogatására (Digitalisierungsfonds) és a televíziós filmek támogatásra létrehozott pénzalapokat. Az RTR feladata továbbá a nyilvánosság tájékoztatása a kapcsolódó kérdésekről.

A szabályozás előírja egy, a média- és hírközlési szektor ügyeivel foglalkozó kompetenciacentrum létrehozását, amelynek kialakítása és vezetése szintén az RTR feladata, finanszírozása pedig az RTR forrásaiból történik. A kompetenciaközpont feladatákként a törvény – példálózóan felsorolt témakörökben, saját tevékenységként vagy megbízások útján – elemzések készítését, kutatások lebonyolítását írja elő. A központ feladata továbbá a nyilvánosság megfelelő információkkal való ellátása, valamint az érintett vállalkozások munkatársainak szóló képzési programok kialakításában való részvétel. A média és a távközlés ágazatait külön-külön érintő kutatások mellett nevesített feladatként jelenik meg az ágazatokon átnyúló elemzések, publikációk készítése és rendezvények szervezése, különösen a konvergencia kérdésével kapcsolatban.

Az osztrák szabályozás további sajátossága, hogy a médiát érintő hírközlési hatásköröket az eszközhasználatról a piacelemzésen, a frekvenciagazdálkodáson, a piacfelügyeleten át a vitarendezésig nem a hírközlési hatóság (Telekom Control Kommission), hanem a médiaszabályozó-hatóság (KommAustria) gyakorolja. Ez a hatásköri szabályozás azokra az esetekre vonatkozik, amikor az eljárást kezdeményező indítvány hírközlő hálózat, ahhoz tartozó berendezés, illetve hírközlési szolgáltatás olyan igénybevételére vonatkozik, amelynek célja műsorszolgáltatás vagy kiegészítő szolgáltatás terjesztése. Szintén a médiahatóság hatáskörébe tartozik az eljárás, ha a szabályozói intézkedés műsorszolgáltatás vagy kiegészítő szolgáltatás terjesztését érintő piacra vonatkozik (TKG 2003 120. §). E szabályozási megoldás a hatásköri ütközéseket kizárja ugyan, de a hírközlési jog eszközrendszerét önmagában nem bővíti.

A KommAustria feladatai többek között:

- az engedélyezési eljárások lefolytatása;
- az ORF adótornyainak közös használatával kapcsolatos eljárások lefolytatása;
- a műsorszolgáltatáshoz szükséges műszaki eszközök engedélyezése, illetve a műsorszolgáltatáshoz kapcsolódó frekvenciagazdálkodás;
- törvényességi felügyelet gyakorlása a műsorszolgáltatók fölött;
- törvényességi felügyelet gyakorlása az ORF fölött;
- a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó rendelkezések betartásának ellenőrzése, ennek érdekében a tartalom rendszeres vizsgálata;
- részvétel a médiát érintő versenyjogi eljárásokban;
- széles körű támogatási tevékenység.

Feladatai ellátása során a következő célokat kell szem előtt tartania:

- új szereplők piacra lépése;
- a vélemények sokszínűségének és a műsorszolgáltatás minőségének biztosítása;
- műszaki és gazdasági koncepciók kidolgozása az osztrák médiapiac részére;
- az európai minimumszabályok érvényesítése a tartalomszolgáltatásban, különös tekintettel a gyermek- és fogyasztóvédelemre;
- a műsorszolgáltatási célú frekvenciák használatának optimalizálása;
- az audiovizuális média és a távközlés konvergenciájával kapcsolatos szaktudás rendelkezésre állása, a piacok fejlődésének támogatása;
- magas színvonalú kommunikációs infrastruktúra kialakítása és megőrzése.

A KommAustria öt tagból áll, ebből egy tag az elnök és egy tag az elnökhelyettes. A tagokat a kormány javaslatára a köztársaság elnök nevezi ki; a megbízatás hat évre szól és meghosszabbítható. A javaslatétel nyílt pályázat alapján történik. A KommAustria tagja csak jogi végzettségű és megfelelő tapasztalattal rendelkező személy lehet, a tagokkal szemben a törvény összeférhetlenségi okokat is rögzít. A tagok feladatai ellátása során függetlenek, és

nem utasíthatók. A miniszterelnök ugyanakkor bármikor tájékoztatást kérhet a hatóság működéséről.

A hatóság a tevékenységét teljes ülésen, szenátusok formájában, illetve az egyes tagjai útján végzi. A teljes ülés hozza a KommAustria döntései, és állásfoglalásokat ad ki a KommAustria feladatkörébe tartozó alapvető jelentőségű kérdésekben. A háromtagú szenátusok önálló döntési joggal nem rendelkeznek, előkészítői a teljes ülés döntéseinek. A törvény meghatározza azokat a hatásköröket, amelyeket a KommAustria egy-egy tagja is gyakorolhat.

A szabályozóhatóság és az RTR finanszírozása egyrészt a piaci szereplők finanszírozási hozzájárulásaiból, másrészt költségvetési hozzájárulásból történik. A költségvetési támogatás évente 1 211 550 euró. Finanszírozási hozzájárulást az ORF, az Ausztriában letelepedett műsorszolgáltatók, valamint az Ausztriában letelepedett, bejelentési kötelezettség alá eső lekérhető szolgáltatást nyújtó vállalkozások. A hozzájárulás mértékét az adott szolgáltatónak a médiapiac összeforgalmához viszonyított forgalma alapján kell meghatározni; a médiapiac összeforgalmába nem tartozik bele az ORF részére fizetendő előfizetési (üzemben-tartási) díj. A szolgáltatók minden év január 15-ig kötelesek bejelenteni a tervezett forgalmukat.

A KommAustria szabályozóhatósági feladatainak ellátását a Szövetségi Kommunikációs Szenátus (Bundeskommunikationssenat) felügyeli. Jogorvoslati fórumként elbírálja a KommAustria határozataival szembeni fellebbezési kérelmeket; a Szenátus határozatával szemben bírósági felülvizsgálat kérhető. A Szövetségi Kommunikációs Szenátus öt tagból áll, ebből legalább három tag bíró; e tagokra a Legfelső Bíróság elnöke, illetve a Tartományi Felsőbíróságok elnökei tesznek javaslatot. A tagokat a köztársasági elnök nevezi ki a szövetségi kormány javaslatára; minden tag mellé egy-egy póttagot is ki kell nevezni. A tagok mindegyikének jogi végzettségűnek kell lennie, és megfelelő szakmai tapasztalatokkal kell rendelkeznie. A Szenátus tagjai csak költségterítésre és ülésenkénti díjazásra jogosultak.

A KommAustria támogatási tevékenysége kiterjed az ún. Digitalizálási Alap kezelésére, a televíziós filmek támogatására, a nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatók támogatására, a kereskedelmi műsorszolgáltatók támogatására, valamint a kereskedelmi kommunikációval kapcsolatos önszabályozás támogatására.

A Digitalizálási Alap évente fél millió Euró elosztását teszi lehetővé a digitális átviteli technológia és a digitális alkalmazások támogatása érdekében. Az Alap forrása a közszolgálati előfizetési díj. A törvény felhatalmazása alapján az RTR irányelveket bocsátott ki a Digitalizálási Alap forrásainak elosztásáról. A digitalizálási alapból támogatás adható a digitális átálláshoz kapcsolódó pilot-projektekhez, a digitális televíziózás előnyeit érvényesítő tartalomfejlesztéshez, a műsorszolgáltatók átállási költségeinek csökkentéséhez, a fogyasztók korai átállásának ösztönzéséhez – azaz annak 100 ezer fogyasztónak a 40 eurós támogatásához, akik az átállás elindulásánál meghatározott időn belül vásárolnak digitális vevőkészüléket –, valamint a szociálisan rászorulóknak – az üzemben tartási díj fizetése alól mentesített fogyasztók – eszközbeszerzéséhez. Az összes támogatás 40%-a a fogyasztók

támogatását szolgálja, ami minden esetben gyártó-semleges, és olyan készülékek (MHP-alapú set-top-boxok) beszerzésére fordítható, amelyek kihasználják a digitális televíziózás többletlehetőségeit. A támogatás nem csak a földfelszíni platformot érinti, hanem ugyanilyen elvek mentén a kábelhálózatok digitális átállítására is kiterjed. Az Európai Bizottság az osztrák támogatási rendszer minden elemét a közösségi versenyjoggal összhangban állónak találta, a Római Szerződés 87. cikk (2) bekezdés a) pontja, illetve a (3) bekezdés c) pontja alapján.

A filmtámogatási alapon keresztül évente 13,5 millió euró kerül elosztására televíziós filmek, sorozatok, valamint dokumentumfilmek gyártásához; e támogatási keret forrása szintén a közszolgálati előfizetési díj. A támogatást a műsorszolgáltatóktól független gyártók igényelhetik, vissza nem térítendő támogatás formájában, az RTR által kiadott irányelvnek megfelelően. A források elosztásánál az RTR-t egy öttagú, a miniszterelnök által kinevezett tagokból álló bizottság segíti.

A nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatók támogatására a törvény évente 1 millió Eurót tart fenn a közszolgálati előfizetési díjakból. E pénzügyi alap célja a nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatás támogatása, valamint a sokszínű és értékes műsorkínálat kialakításának támogatása, ami elsősorban az osztrák kultúrát, az osztrák és európai identitást, a tájékoztatást és az oktatást szolgálja. A támogatás irányulhat műsorgyártásra, műsorgyártást megelőző projektek támogatására, a műsorkészítésben érintettek képzésére, valamint közönségkutatásra.

A kereskedelmi műsorszolgáltatások sokszínűségének előmozdítását szolgálja a kereskedelmi műsorszolgáltatók támogatására fordítható 5 millió eurós támogatási alap. A támogatásból helyi és regionális műsorszolgáltatók is részesülnek. A nem nyereségérdekelt és a kereskedelmi műsorszolgáltatás támogatásával kapcsolatban az RTR közös irányelvet dolgoz ki, a két pénzügyi alap elosztását szakértői bizottság segíti.

A kereskedelmi kommunikációval kapcsolatos önszabályozó szervezetek függetlenségének biztosításához és feladatainak ellátásához a törvény 0,05 millió Eurót tart fenn.

A hatóság – hivatalból, illetve meghatározott személyi kör által indított eljárásban – törvénytértés esetén megállapítja a jogsértés tényét, és kötelezheti a médiaszolgáltatót a határozat nyilvánosságra hozatalára (AMD-G 62. §). Ismételt vagy súlyos jogsértés esetén, valamint ha a szolgáltató már nem teljesíti az engedély megszerzésének – összeférhetetlenségi, médiakoncentrációs – feltételeit, a hatóság hivatalból eljárást indít az engedély visszavonása, illetve a bejelentési kötelezettség alá eső médiaszolgáltatások esetében a szolgáltatásnyújtás megtiltása iránti eljárást. Nem valósul meg ismételt jogsértés, ha a különböző jogsértések között legalább három év eltelt, továbbá akkor, ha a szolgáltató bizonyítja, hogy a jogsértés nem járt súlyos következményekkel, és megfelelő intézkedéseket tett a jövőbeli jogsértések elkerüléséhez, valamint akkor, ha a szolgáltató bizonyítja, hogy a jogsértés elkövetéséhez az elkövetés időpontjában elfogadható jogértelmezés vezetett. A hatóság az eljárás során egyszer felhívja a szolgáltatót a jogszerű állapot helyreállítására és a jövőbeli jogsértések elkerülését szolgáló intézkedések megtételére, és ehhez legfeljebb nyolc hetes határidőt szab. Öt évre megtiltja a szolgáltatásnyújtást a hatóság abban az esetben, ha a szolgáltató a bejelentésben tudatosan valótlan adatokat közölt (AMD-G 63. §). A törvény

ezen túl meghatározza azokat a jogsértéseket, amelyek – 4 ezertől 40 ezer euróig terjedő – pénzbüntetéssel sújtandó szabálysértésnek minősülnek.

## 4. Engedélyezés

### 4.1. Az osztrák alkotmánybíróság kapcsolódó gyakorlata

Az osztrák alkotmánybíróság szerint a műsorszolgáltatás nyújtásának minden esetben feltétele az ezt lehetővé tevő törvényi keretek kialakítása. E törvény feladata, hogy a műsorszolgáltatás objektivitásának és sokszínűségének követelményét részletesen meghatározza. „Ezek az alkotmányos célok nem teljesülnének, ha – amennyiben ezeket részletező törvény nincs – bárki bármilyen médiajogi korlátozás nélkül nyújthatna műsorszolgáltatást.”<sup>17</sup> A piacra lépés szabályozása, az engedélyezési rendszer kialakítása tehát alkotmányos követelmény. Nem vizsgálta azonban az alkotmánybíróság annak a szabályozási megoldásnak az arányosságát, amely kizárólag a közszolgálati műsorszolgáltató számára teszi lehetővé műsorszolgáltatás nyújtását. Az arányosság kérdésével a későbbi gyakorlat sem foglalkozott. Az Emberi Jogi Bíróság gyakorlata viszont az engedélyezési rendszer kialakításával kapcsolatban is közvetlenül befolyásolta az osztrák jogalkotást, az abban megfogalmazott követelményekre az osztrák alkotmánybíróság is rendszeresen hivatkozik.

Az alkotmánybíróság 2002-ben vizsgálta a kereskedelmi rádiózásról és a kereskedelmi televíziózásról szóló törvényeknek az igénylők közötti választás szempontjait meghatározó rendelkezései alkotmányosságát.<sup>18</sup> Az indítványozók szerint a szabályozás sérti a jogállamiság követelményét, mivel nem határozza meg elég pontosan a hatóság mozgásterét. Az alkotmánybíróság szerint a kiválasztási szempontok alkalmasak arra, hogy biztosítsák a gazdaságilag életképes és stabil, a vélemények sokszínűségét a lehető legnagyobb mértékben garantáló műsorszolgáltatást, és egyúttal „megfelelően világosan determinálják a hatóságot”. Az egyes kiválasztási szempontok meghatározása a jogalkotó jogpolitikai mozgásterébe tartozik. Az egyes kiválasztási szempontok megfogalmazásában a nem pontosan meghatározott tartalmú jogi fogalmak alkalmazása a szabályozás tárgyára tekintettel szükségszerű, mivel ez biztosítja a hatóság mérlegelési lehetőségét. A határozat szerint a hatóság köteles a döntésnél figyelembe vett szempontokat részletesen bemutatni; annak felülvizsgálata, hogy egy konkrét ügyben a hatóság az egyes kritériumok értékelését megfelelően végezte-e el, nem alkotmányossági kérdés.<sup>19</sup> Az alkotmánybíróság más döntésében a véleménynyilvánítás szabadságát arányosan – a műszaki feltételeket figyelembe véve – korlátozó, a kiválasztást álló „lényeges szemponthoz” kötő szabályozást találta alkotmányosnak.<sup>20</sup> A törvényhez kötöttség elve (*Legalitätsprinzip*) alapján azonban alkotmányosértőnek találta azt a szabályozási megoldást, amely a közszolgálati és a

---

<sup>17</sup> VfGH B7/80. (1983. 12. 16.)

<sup>18</sup> VfGH B110/02. (2002. 09. 25.)

<sup>19</sup> VfGH B110/02. (2002. 09. 25.)

<sup>20</sup> VfGH B2682/97. (2001. 03. 15.)

kereskedelmi műsorszolgáltatások által használt frekvenciák felosztását a hatóság rendeletalkotási jogkörébe utalta, anélkül, hogy megfelelően meghatározta volna a frekvencia-kiosztás alapelveit.<sup>21</sup>

A piacra lépés szabályozásának lényeges kérdése, hogy a kiválasztási eljárás során a győztes pályázó vállalásai a műsorszolgáltatás működése alatt érvényesíthetők-e; ennek hiányában az engedélyezés könnyen kijátszhatóvá, és ezzel a szabályozási cél elérésére alkalmatlanná válik. Ezzel összhangban megállapította az osztrák alkotmánybíróság, hogy nem jelenti a vélemény szabadság alkotmányosértő korlátozását – az államtól való függetlenség sérelmét – a médiahatóságnak az a jogköre, hogy a kiválasztási eljárásban önként vállalt műsortartalmi követelményeket a műsorszolgáltatási engedélyben rögzítse, és az ezektől való jelentős eltérést szankcionálja. A hatóság tevékenysége csak akkor lenne alkotmányosértő, ha törvényi alap nélkül, vagy alkotmányosértő törvény alapján járna el.<sup>22</sup>

#### 4.2. Földfelszíni műsorszolgáltatásra vonatkozó engedély

Az osztrák jogalkotó a piacra lépés feltételeit a kereskedelmi televíziózásról szóló, 2001-ben elfogadott törvényben (Privatfernsehgesetz, AMD-G) határozta meg.<sup>23</sup> Az osztrák szabályozás engedélyhez a földfelszíni, a mobil földfelszíni és a műholdas televíziós műsorszolgáltatást köti; más médiaszolgáltatások bejelentés alapján nyújthatók [AMD-G 3. § (1)]. Engedélyezés alatt a törvény valamely műsorszolgáltatás meghatározott ellátási területen, a hozzárendelt terjesztési kapacitások útján történő sugárzásának média- és távközlési jogi engedélyezését érti (AMD-G 2. § 43.).<sup>24</sup>

Az engedély megszerzésének feltétele az alkalmassági követelmények teljesítése; az igénylőnek a műsorszerkezet és üzleti terv csatolásával valószínűsítania kell, hogy rendelkezik a vállalt műsorszolgáltatás folyamatos nyújtásához szükséges személyi és anyagi feltételekkel [AMD-G 4. § (3)]. Médiaszolgáltató a törvény szerint osztrák állampolgár lehet, illetve olyan szervezet, amelynek tagjai osztrák állampolgárok, továbbá belföldi székhelyű jogi személyek. Külföldiek és külföldi irányítású vagy székhelyű jogi személyek a médiaszolgáltatásban legfeljebb 49%-os tulajdoni részesedést szerezhetnek. Az Európai Unió

<sup>21</sup> VfGH G1219-1303/95; V86-95. (1995. 09. 27.)

<sup>22</sup> VfGH B1115/03. (2004. 06. 09.)

<sup>23</sup> A rádiós műsorszolgáltatás esetében a piacra lépést a kereskedelmi rádiózásról szóló törvény (Bundesgesetz, mit dem Bestimmungen für privaten Hörfunk erlassen werden, Privatradiogesetz, PrR-G) szabályozza; ennek rendelkezéseit a dolgozat nem vizsgálja.

<sup>24</sup> Az ellátási terület az engedélyben a terjesztési kapacitások és az ellátandó területek adataival körülírt földrajzi terület. A törvény csak az országos engedélyt (országos ellátási területet) emeli ki, a földfelszíni és kábeles terjesztéssel legalább a lakosság 70%-át elérő analóg televíziók engedélyét értve ide. Terjesztési kapacitás alatt a törvény olyan technikai paramétereket ért, mint a sugárzási hely, a frekvencia, a sugárzási teljesítmény és az antennajellemzők az analóg földfelszíni sugárzás esetében, illetve a multiplex-üzemeltető által megvalósuló digitális terjesztés adatai (sugárzási hely, frekvencia, sávzélesség és adatmennyiség).

és az Európai Gazdasági Térség országainak természetes és jogi személyei az osztrák személyekkel azonos elbírálás alá esnek [AMD-G 10. § (1)–(5)]. Az összeférhetlenségi szabályokkal a törvény a közhatalmat gyakorló szervezeteket (közjogi jogi személyeket), a pártokat és a közszolgálati műsorszolgáltatót zárja ki a műsorszolgáltatók köréből. A pártok, azok a szervezetek, amelyeknek pártok is tagjai, illetve a közjogi jogi személyek ugyanakkor nincsenek kizárva a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtásának, illetve az alkotmányi „műsorszolgáltatás” (*Rundfunk*) fogalma alá nem tartozó televíziós szolgáltatások nyújtásának lehetőségéből. A közjogi jogi személyek ezen kívül létrehozhatnak kizárólag időjárási adatokat és képeket közlő kábeltelevíziós műsorszolgáltatásokat, valamint olyan kábeltelevíziókat, amelyek napi műsorideje legfeljebb 120 perc, ide nem számítva az ismétléseket, a képviselőtestületek üléseinek közvetítését, az egy adott épületen belül az ott ellátandó feladatokkal összefüggő műsorokat, a reklám nélküli információs műsorokat és a teletextet; a törvény ezzel megteremt az önkormányzati televíziók működtetésének alapját [AMD-G 10. § (2)–(3)]. A magyar szabályozáshoz hasonlóan az osztrák törvény is előírja, hogy részvénytársaság részvényeinek névre szólónak kell lennie, alapítvány esetében pedig az alapítvány részesedését az alapítónak kell beszámítani, amennyiben az – a törvényben meghatározott módon – befolyásolja az alapítvány működését. A tulajdonosi szerkezetre vonatkozó adatokat a kérelemmel egyidejűleg, illetve a változásukat követő két héten belül be kell nyújtani a hatósághoz. A magyar médiatörvénnyel szemben az osztrák szabályozás rendelkezik arról, hogy az 50%-ot meghaladó tulajdonos-változás esetén a hatóság előzetesen megvizsgálja, hogy továbbra is fennállnak-e az engedély megszerzésének feltételei. Ha a tulajdonrész-átruházásra a hatóság megállapításával szemben kerül sor, a hatóság az engedélyt visszavonhatja [AMD-G 10. § (6)–(8)].

Az engedély iránti kérelemben a tulajdonosi szerkezet bemutatása mellett ismertetni kell a műsor fajtáját, szerkezetét, a saját gyártású műsorok arányát, a műsor alapelveinek és a műsorra vonatkozó elképzeléseknek a bemutatását, a tervezett műsorterjesztési megoldásokat, a joghatóság megállapításához szükséges adatokat, valamint az ún. szerkesztőségi státútum tervezetét [AMD-G 4. § (4)]. E követelmények teljesítése esetén a szabályozóhatóság az engedély megadását nem mérlegelheti [AMD-G 5. § (1)]. Az engedély tíz évre szól. Az engedély rögzíti a műsor fajtáját, a műsorszervezetet, a műsoridőt, az esetleges műsorablakok számát és idejét, az ellátási területet és a terjesztési módot. A hatóság a törvény betartásának biztosítása végett további feltételeket írhat elő a szolgáltató részére [AMD-G 5. § (2)–(4)]. Az engedély a teljes társasági jogi jogutódlás kivételével nem ruházható át [AMD-G 5. § (8)]. Nem adható engedély annak, akitől korábban a hatóság az engedély már megvonta [AMD-G 5. § (6)]. Az engedély megszűnik [AMD-G 5. § (7)], ha

- a hatóság megállapítja, hogy a szolgáltató saját hibájából folyamatosan több mint egy éven keresztül nem nyújtja az engedélynek megfelelő szolgáltatást;
- a hatóság megállapítja, hogy a szolgáltató már nem tartozik osztrák joghatóság alá;
- az engedély tulajdonosának írásbeli lemondásával;

- az engedély visszavonásával, amire a műsorszolgáltató tulajdonosi szerkezetének olyan, az 50%-os tulajdoni arányt meghaladó mértékű változása esetén kerül sor, amelyet a hatóság megtiltott, mivel annak következtében a szolgáltató már nem felel meg az engedélyszerzés feltételeinek [AMD-G 10. § (7)];
- az engedély megvonásával, amire ismételt és súlyos jogsértés esetében kerül sor, vagy akkor, ha a szolgáltató már nem teljesíti a jogosultság megszerzésének feltételeit, illetve akkor, ha a szolgáltató a műsornak az engedélyben foglalt lényeges adatait a hatóság engedélye nélkül megváltoztatja (AMD-G 63. §);
- az engedély tulajdonosának halálával, jogi személy esetében jogutód nélküli megszűnésével.

A fenti feltételek alapján megszerzett engedély a szolgáltatót további eljárás nélkül műholdas műsorszolgáltatás és digitális földfelszíni műsorszolgáltatás nyújtására jogosítja; ezekben az esetekben a szolgáltató az engedély tartalmát érintő lényeges változásokat, ide értve az új műholdas és digitális földfelszíni platformokon való megjelenést, köteles előzetesen bejelenteni hatóságnak. A KommAustria a módosítás jóváhagyja, ha az nem sérti a törvényt vagy az adott multiplex-üzemeltetési szerződést (AMD-G 6. §).

A törvény a 2010-es módosítás után kizárólag a digitális műsorszórás célú frekvenciafelhasználásról rendelkezik, és kötelezi a hatóságot, hogy a még rendelkezésre álló, illetve felszabaduló frekvenciák közül azokat, amelyek digitális műsorszórásra alkalmasak, e célra tartsa fenn, és vonja be multiplex-platformok kialakításába. A további frekvenciák a miniszterelnök tájékoztatása után más távközlési célokra is felhasználhatók (AMD-G 12. §). E szabályozással az osztrák jogalkotó végleg lemond a műsorterjesztési kapacitások egyedi elosztásáról – a módosítás az analóg frekvenciák pályáztatásának szabályait hatályon kívül is helyezte –, és egyúttal a frekvenciagazdálkodásban megteremtí az ún. digitális hozadék nem műsorszolgáltatási célú felhasználásnak alapját. A törvény kötelezi a hatóságot a frekvenciafelhasználás folyamatos ellenőrzésére, ami alapján a hatóság visszavonja azoknak a frekvenciáknak a használati jogát, amelyeket több mint két éve nem használnak rendszeresen műsorszolgáltatásra. A frekvenciahasználati jog visszavonásával meg kell szüntetni az adott terület ugyanazon szolgáltatással való többszörös ellátását.

### **4.3. Bejelentési kötelezettség alá eső szolgáltatások**

Az engedélyezési kötelezettség alá nem eső műsorszolgáltatások, valamint a lekérhető médiaszolgáltatások piacra lépése bejelentéshez van kötve, amit a műsorszolgáltató a műsor terjesztésének megkezdése előtt két héttel kötelese a KommAustria. A bejelentés a szolgáltató adatai mellett a műsorszolgáltatás, illetve a műsorkatalógus fő jellemzőit (mint a kínált tematikák és műsorok), valamint a terjesztés módját tartalmazza. Az adatokat minden évben újra közölni kell, azok nyilvántartása nyilvános. A hírközlő hálózat üzemeltetője a hatóság felhívására köteles az általa terjesztett szolgáltatásokról tájékoztatást adni (AMD-G 9. §).



Ugyancsak bejelentés alapján működhetnek az ún. program-aggregátorok. A program-aggregátor az a szolgáltató, amely műsorszolgáltatásokat és kiegészítő szolgáltatásokat műholdas vagy földfelszíni terjesztés vagy továbbközvetítés céljából egy programcsomagba fog össze, és e csomagokat a végfelhasználóknak értékesíti (AMD-G 2. § 28.). A bejelentés meg kell jelölni a műsorcsomagban megjelenő műsorokat és kiegészítő szolgáltatásokat.

#### 4.4. Digitális és mobil műsorszolgáltatás

A kereskedelmi műsorszolgáltatásról szóló osztrák törvény megteremtette a digitális televíziózás szabályozási alapjait, 2007. óta pedig külön rendelkezéseket tartalmaz a sajátos üzleti modellben megvalósítható mobil televíziózással kapcsolatban. A törvény az erős multiplex modellt követi.

„Multiplex” alatt a törvény az analóg jelek digitális jellel alakítását és/vagy ugyanazon digitális adatfolyamba való kötegelését érti. A multiplex-platform a digitális jelkötegebe összefogott digitális műsorok és kiegészítő szolgáltatások kötegelésére és terjesztésére szolgáló műszaki infrastruktúra. Ezt az infrastruktúrát a multiplex-üzemeltető bocsátja rendelkezésre (AMD-G 2. § 24–25.). A multiplex-üzemeltető szolgáltatása a multiplexálás mellett – a mobil televíziós platformok kivételével – kiterjed a műsorjeleknek a tartalomszolgáltatótól a műsorszóróhoz történő eljuttatására (műsorszétosztás), valamint a műsorszórára.<sup>25</sup> Ennek jelentősége, hogy a multiplex-szolgáltató tevékenysége a médiajogi szabályozás mellett egyúttal a hírközlési jog hatálya alatt is áll.

A törvény a hatóságnak a digitális műsorszolgáltatás bevezetésével és fejlesztésével kapcsolatos feladatai támogatására létrehozta a „Digitale Plattform Austria” nevű testületet (munkaközösséget), amelynek elsődleges feladata, hogy a hatósággal együttműködve lehetővé tegye a földfelszíni digitális televíziózás elindulását, kiépülését és fejlesztését (21. §). A testület a műsorszolgáltatók, szolgáltatásnyújtók, hálózatüzemeltetők, az ipar, a kereskedelem, a tudomány, a tartományok és a fogyasztók képviselőiből áll. A törvény a szabályozó hatóság kiemelt fontosságú feladatává teszi az európai fejlődést figyelembe vevő digitalizációs koncepció kidolgozását, ami a földfelszíni digitális műsorszórási feltételeit részletezi. A digitalizációs koncepció minden esetben két évre szól, de szükség esetén a kétéves időszakon belül is módosítható. Kétévente jelentést is kell készíteni a koncepció megvalósulásáról.

A digitalizációs koncepciónak, illetve a rendelkezésre álló szabad kapacitásoknak megfelelően a KommAustria köteles pályázatot kiírni multiplex-platform tervezésére, kiépítésére és üzemeltetésére. A pályázati kiírás, a hazai megoldáshoz hasonlóan a multiplex-platform műszaki, infrastrukturális jellegét hangsúlyozza. A multiplex-engedély tíz évre szól [AMD-G 25. § (1)]. Pályázatot kell kiírni a kiosztott engedély lejártá előtt hat hónappal, valamint valamely engedély megvonása vagy visszavonása esetén [AMD-G 23. § (4)]. A

---

<sup>25</sup> Ld. Bedingungen für die Nutzung der Kapazitäten der zweiten MUX-Bedeckung, [http://www.ors.at/bekanntmachungen/20070118\\_MUXB\\_Bedingungen.pdf](http://www.ors.at/bekanntmachungen/20070118_MUXB_Bedingungen.pdf).

pályázónak ajánlatában valószínűsítene kell, hogy a digitális műsorok és kiegészítő szolgáltatások terjesztésének műszaki, pénzügyi és szervezeti feltételeit teljesíti. A pályázatnak a pályázó adatain kívül a terjeszteni kívánt digitális műsorok és kiegészítő szolgáltatások adatait, valamint a digitális terjesztés tervezett műszaki adatait kell tartalmaznia [AMD-G 23. § (2)–(3)].

A multiplex-engedély is tíz évre szól [25. § (1)]. A multiplex-szolgáltató a műszaki tervezést a hatósággal együttműködve köteles elvégezni [25. § (3)]. A hatóság az engedélyben megfelelő biztosítékokat írhat elő annak érdekében, hogy

- a multiplex-platform technikai minősége megfelel az európai szabványoknak, és biztosított a folyamatos műszaki fejlesztés;
- a rendelkezésre álló kapacitások túlnyomó része digitális műsorszolgáltatások továbbításra kerül felhasználásra;
- a sokszínűséget garantáló tartalomkínálat kerül továbbításra, amelyben az osztrák vonatkozású műsorok kiemelt helyet kapnak;
- a digitális műsorok és kiegészítő szolgáltatások tisztességes, egyenjogú és megkülönböztetés-mentes feltételek szerint kerülnek terjesztésre;
- az ORF két, analóg sugárzású műsorszolgáltatása kérelemre, arányos ellenszolgáltatás fejében a multiplexbe felvételre kerülnek, és a terjesztésükre a szolgáltató megfelelő kapacitást biztosít, amennyiben az adott vételkörzetben e műsorok digitális terjesztése még nem valósult meg; a szabályozóhatóság a multiplex-üzemeltető engedélyében hangsúlyozza, hogy e kötelezettség nem terjed ki a DVB-H sugárzásra, és nem terjed ki az ORF tematikus műsorszolgáltatásaira;
- minden, országos analóg földfelszíni televíziós műsorszolgáltatás kérelemre, arányos ellenszolgáltatás fejében a multiplexbe felvételre kerül, és a terjesztésükre a szolgáltató megfelelő kapacitást biztosít, amennyiben az adott vételkörzetben e műsorok digitális terjesztése még nem valósult meg;
- minden műsor és kiegészítő szolgáltatás optikai kialakításában, megtalálhatóságában és áttekinthetőségében egyenjogúan jelenik meg, és az egyes szolgáltatások közvetlenül elérhetőek;
- a műsorok és kiegészítő szolgáltatások terjesztésének költségeit a multiplex-üzemeltető az egyes szolgáltatók részére arányosan számlázza;
- amennyiben a műsorok és kiegészítő szolgáltatások elektronikus műsортájékoztatóban egységes kínálatként kerülnek megjelenítésre, a közönség minden szolgáltatást tisztességes, egyenlő és megkülönböztetés-mentes feltételek alapján találhat meg; az EPG működtetésének költségeit a multiplex-üzemeltető arányosan hárítja az egyes tartalomszolgáltatókra;
- az EPG olyan módon kerül kialakításra, hogy minden szolgáltatás részére arányos átviteli kapacitás álljon rendelkezésre [AMD-G 25. § (2)].

A hatóság az engedélyben a multiplex-üzemeltető részére a törvény érvényesülését biztosító további feltételeket írhat elő. Az előírt feltételek súlyos vagy ismételt megszegése esetén az engedély visszavonására irányuló eljárás indul. A műsorkínálat, illetve az egyes műsorok részére rendelkezésre álló sáv szélesség módosítását előzetesen be kell jelenteni a hatóságnak, amely vizsgálja, hogy a törvényes működés feltételei fennállnak-e még; végső esetben az engedély visszavonására is sor kerülhet [25. § (5)–(6)].

Az országos multiplex-üzemeltetési engedély (KOA 4.200/06-002) számos, a pályázati vállalkások érvényesülését biztosító meghagyást tartalmaz; a határozat indoklása szerint ezek a meghagyások a törvényi előírásokat a digitális átállási stratégia figyelembe vételével konkretizálják. Az engedély a műszaki követelményekkel kapcsolatban részletes megvalósítási ütemtervet vázol fel.<sup>26</sup> A műszaki követelmények között különösen az alkalmazandó jelátviteli, tömörítési (MPEG 2), API és egyéb szabványokat szabályozza. Rögzíti az egyes műsorszolgáltatások részére biztosítandó legkisebb átviteli kapacitást. Az engedély megismétli a törvényt, illetve a vonatkozó rendelet kötelező műsorszolgáltatásra vonatkozó előírásait. Mindkét multiplex-platfommon legalább három televízió-műsört kell továbbítani, és az erre fenntartott kapacitások kizárólag akkor használhatók fel egyéb célra – DVB-H, rádió vagy kiegészítő szolgáltatás nyújtására –, ha a kapacitásokat bizonyíthatóan nem lehetett megfelelő műsorszolgáltató részére kiosztani. Az ORS pályázatában mindkét multiplex esetében 3 műsorszolgáltatás továbbítását vállalta, amit a hatóság „az abszolút alsó határként”<sup>27</sup> fogadott el. Az átviteli kapacitások túlnyomó részét a műsorszolgáltatások számára – ide értve például azok feliratozását is – kell fenntartani. Az engedély kötelezően előírja a multiplexen továbbított műsorszolgáltatások szolgáltatói részére kiegészítő szolgáltatások nyújtását szolgáló kapacitások fenntartását. A platform-üzemeltető kapacitást tarthat fenn elektronikus műsorkalauz biztosításához, illetve a szolgáltatást érintő információk továbbítása és a felhasználói eszközök szoftvereinek frissítése céljából. Az első multiplexben továbbított műsorokat kódolatlanul, szabadon hozzáférhető szolgáltatásként kell sugározni. A multiplex-üzemeltető nem korlátozhatja az egyes tartalmak megtalálhatóságát, azonos megjelenítését és közvetlen elérhetőségét.

A kereskedelmi televíziózásról szóló törvény 2007. évi módosítása a pályázat szabályait a mobil földfelszíni multiplexre vonatkozó külön előírásokkal egészítette ki. A módosítás indoklása szerint a multiplex-pályázat eredeti szabályozása elsősorban a digitális átállás feltételeit vette figyelembe, és a digitális mobil televíziózásra annak sajátos üzleti modellje és a továbbítható tartalmak nagyobb száma miatt az eredeti szabályozási feltételek nem minden esetben megfelelőek. A törvény kötelezi a szabályozóhatóságot, hogy a műszaki fejlődésnek

---

<sup>26</sup> 2007. március 1-jén az első multiplexnek (MUX A) a lakosság 60%-át, 2008. január 1-jén a második multiplexnek (MUX B) szintén a lakosság 60%-át, 2009. március 1-jén pedig az első multiplexnek a lakosság 90%-át kell lefednie. Az engedély meghatározza, hogy milyen jelminőség mellett tekinthető az adott vételkörzet lefedettnek.

<sup>27</sup> Az engedély indoklása, 50.

és a rendelkezésre álló kapacitásoknak megfelelően, figyelemmel a digitális átállási stratégiára pályázatot írjon ki a mobil földfelszíni műsorszolgáltatást szolgáló multiplex-platform megtervezésére, kiépítésére és üzemeltetésére; a megszerezhető engedély tíz évre szól [AMD-G 25a § (1), (4)]. Mobil földfelszíni műsorszolgáltatás alatt a törvény a műsorok vezeték nélküli terjesztését vagy továbbközvetítését érti olyan multiplex-platformon, amely a mobil, kis képfórmátumú vevőkészülékekre optimalizált szabványt alkalmaz (AMD-G 2. § 16b.). A pályázati felhívást, valamint a kiválasztási szempontokat részletező rendeletet a szabályozóhatóság 2007 szeptemberében tette közzé (MUX D).

E pályázati eljárás lényeges újdonsága, hogy a pályázó kizárólag egy vagy több ún. program-aggregátorral (Programmaggregator) együtt pályázhat. A program-aggregátor az a szolgáltató, amely műsorszolgáltatásokat és kiegészítő szolgáltatásokat műholdas vagy földfelszíni terjesztés vagy továbbközvetítés céljából egy programcsomagba fog össze, és e csomagokat a végfelhasználóknak értékesíti (AMD-G 2. § 16a.). A program-aggregátor szabályozásának jelentőségét nem csak az adja, hogy e tevékenység önálló szolgáltatásként történő meghatározása előmozdíthatja a médiajogi és hírközlési jogi szabályozás szétválasztását, hanem az is, hogy elősegíti a médiapiacra új – és új típusú – szereplők megjelenését. A törvény egyúttal ki is zárja, hogy a mobil platformon a platform-üzemeltető maga végezzen program-aggregálási és műsorszolgáltatási tevékenységet, és a tartalomkínálat összeállítását hozzájárulási joggal vagy hasonló intézkedéssel sem befolyásolhatja [AMD-G 25a. § (7)–(8)]. A jogalkotó ezzel jelentősen beleavatkozik a mobil televíziózás üzleti modelljének kialakításába, és a multiplex-üzemeltetőt tisztán infrastruktúra-szolgáltatói szerepbe helyezi. A törvény indoklása szerint a program-aggregátor bevonására azért volt szükség, mert a mobil digitális televíziózás feltehetően a mobiltelefon-szolgáltatókkal való együttműködéssel válhat sikeressé. E modell szerint a mobilszolgáltatók a maguk tartalomkínálatát értékesíthetik a fogyasztók felé, és a közreműködésük felgyorsíthatja a megfelelő fogyasztói készülékek elterjedését. A program-aggregátorral a 32.2. fejezet is foglalkozik.

A mobil televíziózás sajátosságaihoz igazodik az ún. alapsomagra vonatkozó szabályozás. A törvény szerint az alapsomaga mindenkor program-aggregátortól függetlenül a felhasználók részére azonos összetételben rendelkezésre álló műsorszolgáltatás-csomag (AMD-G 2. § 28.). Ez a szabályozási megoldás garantálja azt is, hogy azok a fogyasztók is hozzáférjenek a mobil-televíziós kínálatához, akiknek a mobilszolgáltatója program-aggregátorként, és így prémiumtartalom-csomag szerkesztőjeként nem vesz részt a mobil-televíziós rendszer működésében. A program-aggregátor az azt létrehozó törvény indoklása szerint az infrastruktúra-üzemeltető, a műsorszolgáltató és a közönség között tölt be közvetítő funkciót. A programcsomag-összeállítást az osztrák jogalkotó nem minden platform, csak a földfelszíni digitális és a műholdas platform esetében különítette el a műsorterjesztési tevékenységtől. Az indoklás szerint a kábeles terjesztésnél azért nincs szükség e szolgáltató nevesítésére, mert a kábelszolgáltatók jellemzően a terjesztési és aggregálási tevékenységet is

maguk végzik. A technológia-semleges meghatározás ezen kívül a médiatörvény egészének viszonylag jelentős módosítását igényelte volna: a program-aggregátor lenne minden olyan tartalmi jellegű kötelezettség (*must carry*) címzettje, amelyet a törvény jelenleg a hálózatüzemeltetőre ró. Mivel a mobil televíziózás esetében nincs alkotmányos elvárás az univerzális hozzáférésre vonatkozóan, ezért az alapsomag sem ingyenes. Az alapsomag összetételét a multiplex-üzemeltető már a pályázat benyújtásakor köteles ismertetni [AMD-G 23. § (2) 3.]. Az alapsomagban megfelelően sokszínű tartalomválasztékot kell elérhetővé tenni, biztosítani kell az abban terjesztett tartalmak egyenrangú optikai kialakítását, megtalálhatóságát és átláthatóságát [AMD-G 25a. § (5)]. Az alapsomagon felüli kapacitásokat a különböző program-aggregátorok különböző prémium-csomagok terjesztésére használhatják.<sup>28</sup> A törvény szerint legalább a kapacitások 30%-át az alapsomag szolgáltatásai részére kell fenntartani [AMD-G 25a. § (5)]. Az osztrák vonatkozású tartalmak támogatása végett a műsorszolgáltató erre irányuló igénye esetén az országos földfelszíni műsorszolgáltatást megfelelő ellenérték fejében fel kell venni az alapsomagba, feltéve, hogy az adott szolgáltatás az érintett vételkörzetben más mobil digitális televíziózást biztosító multiplex-platformban nem kerül terjesztésre. Az előírható kötelezettségek között egyébként *must carry* kötelezettség nem szerepel, és a jogalkotó még az alapsomag esetében sem kívánja meg a fogyasztók részére nyújtott szolgáltatás ingyenességét. Az alapsomag összetételének vagy az e célra rendelkezésre álló kapacitások arányának módosításáról a szabályozóhatóságot előzetesen értesíteni kell, és a hatóság végső soron vissza is vonhatja a multiplex-üzemeltetési engedélyt [AMD-G 25a. § (10)].

Az osztrák szabályozásban a pályázók közötti kiválasztás szempontjait a médiatörvény [AMD-G 24. §; AMD-G 25a. § (2)] és a KommAustria által a törvény felhatalmazása alapján kiadott – a törvényben meghatározott szempontokat részletező – rendelet (MUX-Auswahlgrundsatzverordnung 2005, MUX-AG-V) szabályozza. Önálló rendelet szabályozza a helyi és regionális multiplex, valamint a mobil televíziózást szolgáló multiplex pályáztatását (MUX-Auswahlgrundsatzverordnung 2007, MUX-AG-V 2007). Az osztrák pályáztatás kizárólag szépségverseny-alapú, pályázati díjra vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz.

A szempontok részben műszaki jellegűek, részben pedig az adott platformon továbbított tartalmakat, illetve a platform-üzemeltető és a tartalomszolgáltatók közötti kapcsolatot érintik. Az osztrák szabályozás ebben az esetben is egyértelműen a „szépségverseny” típusú pályáztatást írja elő, a szolgáltatónak sajátos szolgáltatási díjat nem kell fizetnie. Az erős multiplex modell ellenére a szabályozóhatóság mind a kiválasztási szempontok részletezésével, mind az engedély tartalmának kialakításával, a nyertes pályázót terhelő kötelezettségek előírásával jelentősen befolyásolja a multiplex-üzemeltető mozgásterét.

A KommAustria rendelete az országos digitális műsorszórás lehető leggyorsabb megvalósulásával kapcsolatban részletes lefedettségű követelményeket ír elő. Értékelési

---

<sup>28</sup> Ld. a törvénymódosítás indoklását.

szempontként határozza meg a hálózatkiépítés olyan költségeinek csökkentését, amelyeket a pályázó közpénzből, a digitalizálási alapból kíván fedezni. A helyi és regionális ellátást biztosító osztrák pályázati eljárása során előnyben részesül az a pályázó, amely az ellátási terület kiválasztásánál a gazdasági szempontok mellett a politikai, társadalmi és kulturális összefüggéseket, valamint a kereskedelmi műsorszolgáltatás kialakult szerkezetét jobban figyelembe veszi. A mobil televíziós hálózatnak egy éven belül a lakosság 50%-át kell lefednie, és a pályázónak vállalnia kell a városokon kívüli területek – különösen a fő közlekedési útvonalak – fokozatos kiépítését. Az osztrák szabályozó értékelési szempontként határozza meg a lehető legrövidebb – régióként legfeljebb 6 hónapos – *simulcast* időszakot. A műsorjelek minőségével kapcsolatos szempontként határozza meg az európai szabványok megfelelő alkalmazását, a mobil és hordozható (*indoor*) vételi lehetőségek kiépítését, az analóg sugárzáshoz képest jobb kép- és hangminőséget, illetve a hatékony frekvenciagazdálkodást lehetővé tevő megoldások (SFN) alkalmazását. Szintén a műsorjel minőségével kapcsolatos szempontként határozzák meg a KommAustria rendeletei a nyílt – különösen az MHP szabványnak megfelelő – alkalmazási program interfész, a mobil televíziózás esetében az interoperábilis feltételes hozzáférési rendszer alkalmazását.

A platformon megjelenő műsorszolgáltatások tartalmát érintő kiválasztási szempont a digitális műsorok sokszínű kínálata, az osztrák vonatkozású műsorok elsődlegessége. E szempont magában foglal továbbítási kötelezettségeket, a multiplex műsorkínálatának összeállítására vonatkozó elvárásokat, valamint a platform-üzemeltető és az egyes tartalomszolgáltatók kapcsolatát szabályozó feltételeket. A pályázónak ki kell dolgoznia a továbbított műsorok kiválasztására vonatkozó koncepciót, ami előnyben részesíti a jelentős részben osztrák vonatkozású tartalmakat bemutató szolgáltatásokat. A pályázónak figyelembe kell vennie Ausztria föderális felépítését, és ennek megfelelően tartományonként differenciált műsorkínálat kialakítására kell törekednie. A regionális és helyi pályáztatás során a sokszínű tartalomkínálat követelménye már az elérhető digitális műsorszolgáltatásokat kiegészítő műsorok preferálását jelenti. E pályázatban a hatóság előnyben részesíti az adott ellátási területen nem országos analóg földfelszíni műsorszolgáltatási engedéllyel rendelkező, valamint a helyi kábelen terjesztett műsorszolgáltatások digitális földfelszíni szórását. A fennmaradó kapacitások elosztásánál a regionális multiplexeken az adott terület műsorválasztékát sokszínűbbé tevő, illetve az osztrák vonatkozású műsorszolgáltatások élveznek előnyt.

A pályázónak törekednie kell arra, hogy már a *simulcast* időszakban legalább a földfelszíni műsorszórással egyébként is terjesztett műsorokat sugározza. E szempont magában foglalja továbbá az ORF televízió-műsorainak, valamint az országos engedéllyel rendelkező műsorszolgáltatásnak az első multiplexben történő terjesztését, illetve az ORF regionális műsorablakai<sup>29</sup> terjesztését. Az osztrák szabályozás tehát garantálja az analóg műsorszórással terjesztett műsorszolgáltatás megjelenését a digitális platformon. A szabályozás egyúttal a

---

<sup>29</sup> A multiplex-üzemeltetői engedély szerint minden vételkörzetben legalább két regionális műsort kell elérhetővé tenni, amiből az egyik az adott régiónak szól.

hatékony frekvencia-felhasználást is figyelembe veszi, a digitális átállás érdekeit az egyes műsorszolgáltatók érdekei elé helyezve (AMD-G 26. §). A médiatörvény úgy rendelkezik, hogy az az analóg engedéllyel rendelkező szolgáltató, amelynek műsora földfelszíni multiplex-platformon keresztül az adott vételkörzetben legalább a lakosság 70%-ához digitális formában is eljut, a hatóság felszólítására köteles az analóg sugárzást meghatározott határidőn belül leállítani, és frekvencia további használatáról lemondani. A hatóság e kötelezettség elmulasztása esetén a frekvencia használati jogát megvonja. Az ORF esetében a kötelezettséget az adott terület 95%-os digitális lefedettsége esetén kell teljesíteni. Multiplex-platform létesítéséhez vagy egy multiplex-platform működésének optimalizálásához a hatóság az előzőeken túl arra is jogosult, hogy az analóg terjesztési kapacitásokat újratervezze, és a korábbi jogosult részére új – az eredetivel összevethető ellátást biztosító – frekvencia-felhasználási jogot adjon. A hatóság végül kivételes esetben, multiplex-platform létesítéséhez vagy egy multiplex-platform működésének optimalizálásához a digitális szórás lefedettségi arányára tekintet nélkül, illetve helyettesítő frekvencia használatának biztosítása nélkül is felszólíthatja a multiplex-platformon már terjesztett műsor analóg engedéllyel rendelkező szolgáltatóját – az ORF-t is – az analóg sugárzás leállítására.

Az osztrák szabályozás hangsúlyos kiválasztási szempontként határozza meg „a fogyasztók szempontjából felhasználóbarát koncepció” kidolgozását. A „felhasználóbarát átállás” részeként értékeli az osztrák szabályozás a digitális televíziózás járulékos lehetőségeinek, azaz az interaktív kiegészítő szolgáltatásoknak a műsorszolgáltatók és a fogyasztók igényeit figyelembe vevő elérhetővé tételét, és az adott vételkörzet összes televízió-műsorát magában foglaló EPG működtetését. Az interaktív kiegészítő digitális szolgáltatások indítását, valamint az interaktív szolgáltatások igénybe vételét támogató set-top-boxokat az NHH pályázati kiírása is jutalmazza. Az utóbbira vonatkozóan az elnyerhető maximális pontszámot a második kiírás-tervezet felére csökkentette, ami a kevésbé fejlett, de olcsóbb vevőkészülékek előnyben részesítéséhez vezethetett volna; a nyertes pályázó végül – a pályázati ajánlat megfogalmazása szerint – „bónusz lehetőségként” MHP-alapú vevődekóderek alkalmazásával vállalta interaktív szolgáltatások nyújtását. Az e szempontok alapján kapható legnagyobb pontszámot differenciálás nélkül mindazok a pályázók megkapják, amelyek vállalják – saját szolgáltatásként vagy harmadik fél által nyújtott, szándéknyilatkozattal igazolt szolgáltatásként – interaktív szolgáltatások nyújtását, illetve biztosítják a digitális vevődekóderek interaktív szolgáltatások igénybevételére való alkalmasságát.

Értékelési szempontként határozza meg az osztrák szabályozás a közönséget érintő átállási folyamat lehető legegyszerűbb megvalósítását, valamint a közönség megfelelő tájékoztatásának koncepcióját. A regionális és helyi pályáztatás során a tájékoztatásba be kell vonni a vevőkészülékek helyi értékesítését végzőket. A közönség átállási terheinek enyhítését szolgálja a vevőkészülékek terjedésének támogatásával kapcsolatos koncepció értékelési szempontként való meghatározása. E szerint a pályázónak olyan koncepciót kell kidolgoznia, ami a lehető legtöbb gyártó és készüléktípus közötti választást biztosítja. A gyártók és

forgalmazók számára a lehető legkorábban elérhetővé kell tenni a fogyasztói készülékekkel kapcsolatos követelményeket. Konceptiót kell kidolgozni a megfelelő készülékek minősítésére és megjelölésére, valamint a hátrányos helyzetű csoportok készülékhez jutásának előmozdítására. A regionális és helyi pályáztatás során már az a pályázó részesül előnyben, amely a tartalmakat olyan formában sugározza, amelyek a már telepített készülékekkel is vehetők. A mobil televíziózás esetében a „fogyasztóbarát” koncepció elsősorban a fogyasztói eszközök és a tartalomhoz való hozzáférés árára terjed ki; az árak kialakításában figyelembe kell venni az UMTS hálózatokon nyújtott tartalomszolgáltatások árait. Annak érdekében, hogy a mobil-televíziózás ne járjon feltétlenül a fogyasztó elköteleződésével valamely mobilszolgáltatóhoz, az a pályázó részesül előnyben, amely gondoskodik a program-aggregátortól független készülékek elérhetőségéről, és lehetővé teszi, hogy legalább az alapsomag olyan telefonkészüléken és egyéb készüléken is elérhető legyen, amely egyébként nem a program-aggregátor szolgáltatásait veszi igénybe.

A szabályozás részletesen foglalkozik a platform-üzemeltető és a tartalomszolgáltató kapcsolatával. Ennek keretében előírja, hogy a pályázónak megkülönböztetés-mentes és egyenlő esélyen alapuló hozzáférést kell biztosítani az egyes tartalomszolgáltatók részére, és a lehető legtöbb műsorszolgáltató műsorát fel kell vennie a multiplex-kínálatba. A mobil televíziós multiplex üzemeltetője köteles a tartalomkínálat összeállításához az indokoltság és az átláthatóság követelményének megfelelő kiválasztási eljárást kialakítani, és a vélemények sokszínűségét szem előtt tartó tartalomkínálatot, illetve ennek megfelelő alapsomagot tesz elérhetővé, vállalja továbbá, hogy kapacitásainak legalább 50%-át – tehát a törvényben előírtnál nagyobb arányát – az alapsomag részére tartja fenn, amennyiben a műsorszolgáltatók részéről erre kereslet van. A platform-üzemeltető és a tartalomszolgáltatók közötti együttműködést előmozdító értékelési szempont a műsorszolgáltatók szakismeretének felhasználása a digitális platform kiépítésében és üzemeltetésében. Ez magában foglalja a műsorszolgáltatók bevonását az analóg sugárzás mielőbbi leállításának megvalósításába, a közönség tájékoztatásába, valamint a kiegészítő szolgáltatások kialakításába és működtetésébe, a mobil szolgáltatásoknál pedig minden érdekelt mobilszolgáltató és más lehetséges program-aggregátor bevonását a pályázat kialakításába, a műsorszolgáltatók bevonását a műsorcsomagok összeállításába, továbbá minden érdekelt bevonását a platform-üzemeltetésbe és a fogyasztók tájékoztatásába. Annak érdekében, hogy a tartalomszolgáltatók a lehető legkedvezőbb feltételekkel jussanak kapacitáshoz, a multiplex-platform kiépítésénél és üzemeltetésénél a pályázónak biztosítani kell a költséghatékonyságot.

A KommAustria határozatában a multiplex-üzemeltetőre – a távközlési törvény szerinti piacelemzési eljárás lefolytatásáig – az árképzéssel, az egyenlő elbánással, az átláthatósággal és a számviteli szétválasztással kapcsolatos, a hírközlési jogi hozzáférési kötelezettségekkel átfedésben lévő<sup>30</sup> kötelezettségeket rótt:

---

<sup>30</sup> KOA 4.200/06-002 65.



- A szabályozhatóság a tisztességes, esélyegyenlőségen alapuló és megkülönböztetésmentes hozzáférés legfőbb garanciájaként előírja, hogy a multiplex-üzemeltető által alkalmazott áraknak arányosnak kell lenniük. Az engedély indokolása szerint ez mindaddig, amíg az ORS monopolhelyzetben van, azaz a műsorszolgáltatók indokolatlan árazás esetén nem szerződhetnek alternatív szolgáltatóval, azt is jelenti, hogy platform-üzemeltető árai nem haladhatják meg a hatékony szolgáltatásnyújtás költségeit.<sup>31</sup> Az árak arányosságát és költségalapúságát az biztosítja, hogy azok az igénybe vett műsorszórádók számához és teljesítményéhez, valamint az igénybe vett sáv szélességhez igazodnak.
- Az egyenlő elbánás körébe sorolható kötelezettségként a határozat a multiplex-üzemeltetőt arra kötelezi, hogy minden tartalomszolgáltató részére azonos műszaki minőséget biztosítson. Ez nem zárja ki, hogy az arányos árazást tiszteletben tartva az egyes tartalomszolgáltatók alacsonyabb vagy magasabb minőséget igényeljenek. A tartalomszolgáltatókat hasonló feltételek között minden más kérdésben is hasonló elbánásban kell részesíteni.
- Az átláthatóság biztosítása végett köteles a multiplex-üzemeltető a tartalomszolgáltatókkal kötött szerződéseit a hatóságnak bemutatni. Köteles továbbá a multiplex-üzemeltetésből származó bevételeit és költségeit más üzleti tevékenységétől elkülönítetten könyvelni (számviteli szétválasztás).

Ha az árákról és a minőségről a platform-üzemeltető és a tartalomszolgáltató 6 héten belül nem tud megállapodni, a felek vitáját a KommAustria határozata rendezzi.

A hozzáférés feltételeit az engedély részletesen szabályozza arra az esetre, ha a rendelkezésre álló kapacitások nem teszik lehetővé minden igénylő részére a multiplex-platformon való megjelenését.<sup>32</sup> A multiplex-üzemeltető ilyen esetben köteles egy kiválasztási eljárást lefolytatni, amelynek értékelési szempontjait a hatósági engedély határozza meg. Ilyen szempont

- a programcsomag sokszínűségének erősítése;
- a saját gyártású műsorok nagyobb aránya;
- a közönség részéről várható nagyobb kereslet;
- az osztrák vonatkozású tájékoztató, oktató, kulturális, szórakoztató és sportműsorok aránya;
- a műsorszolgáltatás regionális vonatkozásai;
- MHP-alapú kiegészítő szolgáltatások nyújtása;
- a műsor kódolatlan, szabadon hozzáférhető jellege;
- a műsornak az adott ellátási területen fennálló korábbi analóg vagy digitális földfelszíni vételi lehetőségei.

A multiplex-üzemeltetési engedély az üzemeltetőt az általa lefolytatott kiválasztási eljárás

<sup>31</sup> KOA 4.200/06-002 63.

<sup>32</sup> KOA 4.200/06-002, Beilage.

keretében tehát azoknak a médiapolitikai – elsősorban a plurális médiarendszer kialakítására vonatkozó – szempontoknak az érvényesítésére kötelezi, amelyek korábban a szabályozóhatósági kiválasztási eljárásban megalapozták a kapacitás-elosztásra vonatkozó döntést. Hírközlési jogi szempontból ez a meghagyás értelmezhető az egyenlő elbánás és a transzparencia részeként, de a közösségi joggal való összhangnak nem feltétele, hogy a frekvenciahasználati jogosultsághoz fűzött meghagyás az irányelvekben meghatározott kötelezettségekhez igazodjon. Az ORS – szabályozóhatóság által jóváhagyott – pályázati felhívása ugyanakkor e szempontokat kiegészítette azzal, hogy valamely műsorszolgáltatás regionális vagy több régióra kiterjedő terjesztése feltételezi az ORS oldalán fennálló gazdasági megvalósíthatóságot. A felhívás alapján ez a gazdaságossági szempont végső soron megelőzi a többi szempontot, és a multiplex-engedélyhez képest jelentősen szélesíti a multiplex-üzemeltető döntési mozgásterét.

A szabályozóhatóságot mind a kapacitások elosztására vonatkozó felhívásról, mind a felhívás alapján hozott döntésről tájékoztatni kell. A hatóság törvényességi ellenőrzési jogköre [AMD-G 25. § (5)] a kiválasztási eljárásra is kiterjed, ami azonban nem terjedhet ki a kiválasztási döntések tartalmi felülmérlegelésére.

A kiegészítő szolgáltatások nyújtását szolgáló kapacitások elosztásával kapcsolatban az engedély átlátható és megkülönböztetés-mentes eljárás és feltételek alkalmazását írja elő.<sup>33</sup>

Az ORS és a közszolgálati műsorszolgáltató közötti vertikális integrációból eredő kockázatok csökkentését szolgáló sajátos kötelezettségként a multiplex-üzemeltető társasági szerződésében ki kell zárni az ORF vagy más műsorszolgáltató, mint tulajdonos utasítási, jóváhagyási, ellentmondási jogát vagy más hasonló eszközeit, amelyek lehetővé tennék a műsorok kiválasztásának, illetve az ezzel összefüggő ügyleteknek a befolyásolását. A társasági szerződésnek azt is tartalmaznia kell, hogy a multiplex-üzemeltető ügyvezetését ellátó személy e kérdésekkel kapcsolatban nem utasítható [ld. MUX-AG-V 2. § (2) 6. i)].

## 5. A médiakoncentráció korlátozása

A médiakoncentráció osztrák szabályozása a piaci részesedést szigorúan korlátozza, alapvetően a megszerzhető jogosultságok száma alapján. A médiakoncentráció korlátozására vonatkozó előírások szerint egy személy több földfelszíni műsorszolgáltatási engedélyt is szerezhet, amennyiben az egyes engedélyek szerinti ellátási területek nem fedik egymást, illetve az egyes, a műsorszolgáltatóban meghatározott befolyással rendelkező személyekhez rendelhető ellátási területek nem fedik egymást [AMD-G 11. § (1)]. Az osztrák szabályozás 25%-os tulajdoni vagy szavazati részesedés fölött tekinti az adott személyt vagy személyösszeséget a médiavállalkozással kapcsolt vállalkozásnak, valamint akkor, ha az érintett személy a médiavállalkozásban a gazdasági társaságokról szóló osztrák törvényben meghatározott befolyással<sup>34</sup> rendelkezik. A médiakoncentráció korlátozása keretében azokat a

---

<sup>33</sup> KOA 4.200/06-002 4.

<sup>34</sup> A társasági törvény alapján ide tartozik többek között minden olyan eset, amikor az érintett személynek

vállalkozásokat is figyelembe kell venni, amelyekben az előző személyek, illetve valamely médiavállalkozás rendelkeznek több mint 25%-os részesedéssel vagy a törvényben meghatározott befolyással. A részesedés lehet közvetett is [AMD-G 11. § (5)].

Ezzel a törvény gyakorlatilag egy szolgáltatónak, illetve egy vállalkozásnak egy országos engedély megszerzését teszi lehetővé, és a nem országos engedélyek számát is szigorúan korlátozza.

A vertikális koncentráció korlátozásaként a törvény meghatározza, hogy mely piacokon elért mely részesedés zárja ki a televíziós jogosultság megszerzését [AMD-G 11. § (2)]. Nem nyújthat az alkotmányjogi értelemben vett műsorszolgáltatást az a médiatulajdonos – ide érve valamely napi- vagy hetilap belföldi vagy külföldi tulajdonosát, illetve a belföldi és külföldi televíziós és rádiós műsorszolgáltatókat (2. § 21.) –, amely

- a földfelszíni rádiózás piacán az ország több mint 30%-át lefedő engedéllyel rendelkezik;
- a napilapok országos piacának több mint 30%-át jelentő napilappal rendelkezik;
- a hetilapok országos piacának több mint 30%-át jelentő hetilappal rendelkezik;
- a kábelhálózattal ellátott lakosság több mint 30%-ára kiterjedő kábelhálózattal rendelkezik.

E korlátozás nem vonatkozik minden műsorszolgáltatásra; olyan lineáris szolgáltatás, amely egyébként az alkotmányjogi műsorszolgáltatás fogalmának nem felel meg, a diagonális koncentrációra vonatkozó korlátok nélkül nyújtható. Ez utóbbi szolgáltatások közül a földfelszíni szolgáltatások esnek az előzőhöz hasonló korlátozás alá: földfelszíni televíziós engedély megszerzését az zárja ki, ha a vállalkozás a felsorolt piacok közül legalább kettőn eléri a fenti piaci részesedést [AMD-G 11. § (3)].

Egy médiatulajdonos ugyanazon az ellátási területen – a technikailag elkerülhetetlen átfedésektől eltekintve – egyidejűleg legfeljebb egy földfelszíni rádió műsorszolgáltatást és két földfelszíni televíziós műsorszolgáltatást vagy két földfelszíni televíziós műsorszolgáltatást nyújthat [AMD-G 11. § (4)].

Az ellátási területeket és részesedési arányokat a hatóság – vagy megbízása alapján harmadik személy – elismert tudományos módszerek és elemzések szerint határozza meg, és minden évben közzéteszi. A szolgáltató kérésére a hatóság az adatokról határozatot hoz, ami ellen jogorvoslatnak van helye [AMD-G 11. § (6)].

A médiakoncentrációs előírásokat a médiatörvény adatszolgáltatási kötelezettségei egészítik ki (MedienG 25. §). A törvény – a kizárólag a személyes életkörülményeket bemutató vagy a médiatulajdonost ismertető, a közvélemény befolyásolására nem alkalmas honlapok kivételével – minden periodikus médiumot arra kötelez, hogy évente hozza nyilvánosságra az adott médium tulajdonosi szerkezetével, ügyvezetésével, illetve médiapiaci pozícióival kapcsolatos meghatározott adatokat.

Sajátos médiaágazati versenyszabályozást tartalmaz az osztrák kartell törvény az ún. média-összefonódásokkal kapcsolatban. A törvény szerint média-összefonódásról akkor van szó, ha

---

lehetősége van domináns befolyást gyakorolni a vállalkozásra.

az érintett vállalkozások közül legalább kettő a médiatörvény szerinti médiavállalkozás vagy médiaszolgáltató, illetve ún. médiát segítő vállalkozás (*Medienhilfsunternehmen*) – kiadó, nyomda, reklámközvetítő, terjesztő, filmkölszönző<sup>35</sup> –, továbbá olyan vállalkozás, amely az előző kategóriák valamelyikéhez tartozó vállalkozásban egyedül vagy más vállalkozással közösen, közvetlenül vagy közvetve legalább 25% részesedéssel rendelkezik [Kartellgesetz 2005 (KartG 2005) 8. (1)].<sup>36</sup> Ilyen esetekben az ellenőrzést megalapozó forgalom elérésnek számításánál a médiavállalkozások és médiaszolgáltatók forgalmát kétszázszoros, a médiát segítő vállalkozások forgalmát pedig húszszoros szorzóval kell figyelembe venni [KartG 2005 9. § (3)]. Már az általános bejelentési küszöb huszad, illetve kétszázad része megalapozza tehát a médiát érintő összefonódásnak a versenyhatósági ellenőrzését.

A média-összefonódást a versenyhatóság nem csak gazdasági erőfölény létrehozására vagy megerősítésére hivatkozva tilthatja meg, hanem akkor is, ha megítélése szerint az összefonódás csorbítja a média sokszínűségét [KartG 2005 13. § (1)]. Versenyjogi eszköz alkalmazására tehát olyan esetben is lehetőség van, amikor a versenyjogi mérce alapján az összefonódásnak az érintett piac szerkezetére nem lennének hátrányos következményei. A média sokszínűsége alatt a törvény az önálló médiavállalkozások sokféleségét érti [KartG 2005 13. § (2)]. A vállalkozások önállóságának egyik feltétele, hogy az adott vállalkozások között nem állhat fenn a törvény szerinti irányítási viszony. A törvény azonban a gazdasági önállóság mellett egy alkotmányos mércét is meghatároz: az önállóság másik feltétele, hogy a médiavállalkozások a vélemények különbözőségét figyelembe vevő tájékoztatást biztosítsanak [KartG 2005 13. § (2)]. Ezzel a jogalkotó egyértelművé tette, hogy a sokszínűség nem egyszerűen a szolgáltatók és szolgáltatások nagy számát, hanem a tartalmi sokszínűséget jelenti. Az osztrák szabályozás tehát közvetlenül beemeli a versenyjogi jogalkalmazásba az alkotmányos médiaszabályozás szempontjait. Míg a magyar médiatörvény az abban – számszerűen – meghatározott piacszerzési korlátokat közvetlenül érvényesíti a versenyjogi értékelésben, addig az osztrák megoldás a versenyhatóságot önálló mérlegelési jogkörrel ruhazza fel, nem köti a médiatörvényben meghatározott médiajogi mércéhez. A „vélemények különbözőségét figyelembe vevő tájékoztatás biztosítása” nem kötődik egy előre meghatározott piacszerkezethez, a törvény e feltétel értékeléséhez nem ad további – konkrét piaci pozíciókat leíró – szempontokat. Ez a széles hatósági mérlegelési jogkör biztosítja, hogy a hatóság a véleménypiaci pozíciókat ne csak közvetve, a médiapiaci pozíciókon keresztül értékelje, így sajátos módon a versenyjogi jogalkalmazás keretében jelenik meg az a szabályozási eszköz, ami közvetlenül az alkotmányos médiaszabályozási célok megvalósulását szolgálhatja. A versenyhatóság gyakorlata egyébként is széleskörű mérlegelésen, a gazdasági folyamatokkal kapcsolatos lehető legtöbb tényező

---

<sup>35</sup> KartG 2005 8. § (2).

<sup>36</sup> Az összefonódás akkor is média-összefonódásnak minősül, ha csak az egyik érintett vállalkozás esik az előző kategóriák valamelyikébe, és legalább egy másik vállalkozásban egy vagy több médiavállalkozás vagy médiaszolgáltatás, illetve médiát segítő vállalkozás egyedül vagy más vállalkozással közösen, közvetlenül vagy közvetve legalább 25% részesedéssel rendelkezik. [KartG 2005 8. § (3)]

figyelembevételén alapul; ez a szemléletmód a véleményiaci pozíciók értékelésében is alkalmazható. Az alkotmányos szempontok mérlegelése ugyanakkor a versenyjogi jogalkalmazáshoz szükségestől eltérő, sőt attól idegen felkészültséget követel meg.

Az osztrák versenytörvény e rendelkezése alapján a bíróság meghatározott kötelezettségek előírása mellett engedélyezte a – műsorszolgáltatási és egyéb médiapiacokon érdekelt – *Medicur Sendeanlagen GmbH* részére az osztrák közszolgálati műsorszolgáltató leányvállalatként működő osztrák műsorszóró vállalkozás (*Österreichische Rundfunksender GmbH & Co KG*, ORS) 40%-os tulajdoni részesedésének megszerzését.<sup>37</sup> E határozatában a bíróság megállapította, hogy megfelelő kötelezettségek előírásával a média sokszínűségének várható csorbulása is elkerülhető, azaz ez a veszély sem alapozza meg minden esetben az összefonódás megtiltását. A kötelezettségek kiszabásánál a bíróság figyelembe vette, hogy az ORS szigorú szabályozási keretek között végzi az üzleti tevékenységét. A *must carry* előírásokra, illetve a médiahatóság által a multiplex üzemeltetési engedélyben kiszabható kötelezettségekre tekintettel a bíróság nem írt elő a multiplex-platformhoz való diszkriminációmentes hozzáférésre vonatkozó kötelezettséget. A műsorszolgáltatási tevékenység végzésének tilalmával ugyanakkor a bíróság azt kívánta megakadályozni, hogy a közös vállalkozást a fúzióban résztvevő vállalkozások arra használják ki, hogy a reklámpiacon, valamint a tájékoztatás területén közös, több médiumra kiterjedő tevékenységet végezzenek. A kötelezettségek másik része az elektronikus programkalauzok működtetésére és reklámfelületeinek értékesítésére vonatkozik. Az ORS a navigátorok tartalmi kialakítását nem engedheti át valamely médiavállalkozásnak, a navigátor reklámfelületének értékesítését nem engedheti át olyan vállalkozásnak, amely saját reklámfelülettel rendelkezik, és a navigátor reklámfelületeit tisztességes, kiegyensúlyozott és megkülönböztetés-mentes feltételek mellett köteles értékesíteni; e kötelezettségek célja a vertikális integrációból eredő kockázatok kezelése.

## 6. Műsorterjesztés, *must carry* szabályok

Az osztrák szabályozás a kábelüzemeltetőket kötelezi meghatározott tartalmak továbbítására. A kábelüzemeltetők kötelesek az ORF általános kínálatú műsorszolgáltatásait elosztani, feltéve, hogy ez nem jár aránytalan ráfordítással [AMD-G 20. § (1)]. Az ORF már működő és jövőbeli tematikus szolgáltatásaira tehát nem terjed ki az elosztási kötelezettség.

A továbbítási kötelezettség kiterjed azokra a televíziós műsorokra, amelyek az adott vételkörzetben jelentősen növelik a vélemények sokszínűségét; e kötelezettség alapján az adott szolgáltatást olyan feltételek mellett kell továbbítani, mint az adott kábelrendszeren terjesztett szolgáltatások többségét. E kötelezettség alapján az adott kábelüzemeltető legfeljebb három szolgáltatás továbbítására kötelezhető. A vélemények sokszínűségére gyakorolt hatás megítélésénél figyelembe kell venni az osztrák, regionális vagy helyi

---

<sup>37</sup> OLG Wien 26Kt391/05. (2005. 12. 19.)

vonatkozású, saját gyártású vagy külső gyártóval készített műsorok arányát, a kábelen terjesztett további szolgáltatásokat, valamint a rendelkezésre álló szabad kapacitásokat [AMD-G 20. § (2)–(3)].

Vitás esetekben a hatóság dönt, és döntésében meghatározza az elosztás időtartamát, valamint – a kábelüzemeltető gyakorlatára figyelemmel – az arányos ellenértéket. A hatóság az egyes továbbítási kötelezettségeket bármely érintett kérelmére két évente felülvizsgálja, és megvizsgálja, hogy a sokszínűsége gyakorolt hatás alapján indokolt-e a *must carry* státusz fenntartása. A törvény új kábeles műsorszolgáltatók piacra lépését azzal is segíti, hogy a *must carry* szabályokkal kapcsolatban kábeles műsorszolgáltatónak tekinti azt is, aki valószínűsíti, hogy a tervezett műsorszolgáltatáshoz szükséges tárgyi, anyagi és szervezeti feltételekkel rendelkezik, és legkésőbb a hatóság kötelező elosztásra vonatkozó határozatát követő 6 hónapon belül képes megkezdeni a szolgáltatásnyújtást. Ez jelentősen csökkenti a piacra lépés kockázatát, mivel a vállalkozás lényegében a szükséges terjesztési kapacitások birtokában teheti meg a szükséges befektetéseket [AMD-G 20. § (4)–(8)].

## 7. Tartalomszabályozás

### 7.1. Személyiségi jogok, helyreigazítás

A személyiségi jogoknak az újságírói tevékenység gyakorlása során figyelembe veendő védelmét a médiatörvény szabályozza. Abban az esetben, ha valamely médiumban megvalósul a rágalmazás, becsületsértés, kigúnyolás, hamis vád tényállása, a sértett a médium tulajdonosától kártérítést követelhet, aminek a mértéke a közlés terjedelmétől és hatásától – ide értve annak műfaját és a médium közönségének nagyságát – függ, de figyelembe kell venni a médium gazdasági fennmaradását is. A kártérítés maximális összege 20 ezer euró, különösen súlyos jogsértés esetén 50 ezer euró lehet. Nem áll fenn a kártérítési igény, ha a közlés valamely parlamenti vagy bizottsági ülés szó szerinti idézése, rágalmazás esetén akkor, ha a közlés igaznak bizonyul vagy a közlés mellett nyomós közérdek szól és az újságíró kellő gondossággal járt el; élő műsor esetében, feltéve, hogy a műsorszolgáltató munkatársai az újságírói gondosság követelményeit nem hagyták figyelmen kívül; ha valamely honlapon lekérhetővé tett tartalomról van szó, feltéve, hogy a műsorszolgáltató munkatársai az újságírói gondosság követelményeit nem hagyták figyelmen kívül; valamint akkor, ha a közlés harmadik személytől származó információ pontos továbbadása, és nyomós közérdek szól a közlés nyilvánosságra hozatal mellett (MedienG 7. §).

Magukat az érintett tényállásokat az osztrák büntető törvénykönyv (Bundesgesetz vom 23. Jänner 1974 über die mit gerichtlicher Strafe bedrohten Handlungen, Strafgesetzbuch – StGB) határozza meg. Rágalmazást az követ el, aki valakit más előtt megvetendő tulajdonsággal vagy felfogással, illetve becsútelten vagy jó erkölcsbe ütköző magatartással vádol, és ez alkalmas arra, hogy kiváltsa a közvélemény megvetését vagy a sértett társadalmi megítélésének romlását. Ha a rágalmazást valamely médiumban követik el, a büntetés szigorúbb. Kizárja a büntetést, ha az állítás igaznak bizonyul, illetve, ha a rágalmazás nem a

médiában jelent meg, az is, ha az elkövetőnek alapos oka volt feltételezni az állítás valóságát. A valóság bizonyítására akkor kerülhet sor, ha az állítás valóságára vagy jóhiszeműségre maga az elkövető hivatkozik. Nincs helye a valóság bizonyításának a magán- és családi életet érintő kérdésekben, valamint akkor, ha az állítás büntetendő cselekmény elkövetésére vonatkozik. A becsületsértés tényállását az valósítja meg, aki mást nyilvánosan vagy több ember előtt szidalmaz, kigúnyol, testileg bántalmaz vagy ezzel fenyeget.

A magánélet megsértése valósul meg abban az esetben, ha valamely a magánélet kérdéseit olyan módon tárgyalja vagy mutatja be, ami alkalmas az érintett nyilvánosság előtti megszégyenítésére. A kártérítés maximális összege ebben az esetben is 20 ezer euró. Kizárja a kártérítési igényt, ha a közlés valamely parlamenti vagy bizottsági ülés szó szerinti idézése, ha a közlés valós és közvetlen összefüggésben áll valamely közéleti kérdéssel, továbbá – az előző tényállás szerinti feltételek mellett – élő közvetítés vagy lekérhetővé tett tartalom esetén (MedienG 7. §). Külön szabályok vonatkoznak a különleges helyzetben lévő személyek magánszférájának védelmére. Kártérítési igényt alapoz meg a bűncselekmények áldozatainak, illetve a bűncselekmények gyanúsítottjainak és elítélteinek – különösen kiskorúak, kisebb súlyú bűncselekmények, illetve aránytalan sérelem okozása esetén – azonosítására alkalmas adatok nyilvános közlése, amennyiben ez az érintett védett érdekeit sérti, anélkül, hogy az érintett nyilvánosságban betöltött szerepe, az ügy közélettel való összefüggése vagy más nyomós közérdek a nyilvános közlést igazolta volna. A fenti kivételek mellett kizárja a kártérítési igényt az is, ha az adatok nyilvános közlésére hivatalos kezdeményezés alapján került sor, elsősorban büntetőeljárás vagy nyomozati célból, illetve ha a nyilvánosságra hozatal az érintett beleegyezésével vagy a tőle származó, valamely médium részére adott közlés alapján került sor (MedienG 7a. §).

Kártérítési igényt alapoz meg az ártatlanság vélelmének megsértése, azaz az, ha valamely médium egy büntetőeljárás jogerősen el nem ítélt gyanúsítottját úgy tünteti fel, mintha a bűncselekmény elkövetése bizonyított lenne, illetve az érintettet már elítélték volna. A fenti kivételeken túl nincs helye kártérítésnek akkor, ha a közlés egy elsőfokú bírósági ítélet pontos idézése, feltéve, hogy a szolgáltató jelzi, hogy az ítélet nem jogerős, valamint akkor, ha az elkövető maga ismerte be a tettet valamely médium részére, és e beismerést nem vonta vissza (MedienG 7b. §).

A többi tényállánál magasabb – 50 ezer, súlyosabb esetben 100 ezer eurós – kártérítési igényeket alapozhat meg a titokban készült felvételek, illetve a büntetőeljárás során készített rejtett felvételek nyilvánosságra hozatala (MedienG 7c. §).

Szintén a médiatörvény szabályozza a helyreigazítási eljárást (MedienG 9–21. §). Ingyenes helyreigazítás közzétételét követelheti minden, valamely periodikus médiumban megjelent tényállítással – nem pusztán általánosságban – érintett természetes és jogi személy, kivéve, ha a helyreigazító közlemény valótlan, illetve egyébként nyilvánosan nem közölhető. A helyreigazítást olyan tényállítások alapozzák meg, amelyek igazságtartalma és teljessége természetüknél fogva ellenőrizhető, és amelyek nem kizárólag személyes véleménynyilvánításból, értékelésből, illetve jövőbeli magatartástól való óvásból állnak. A

helyreigazító közleménynek tömören azt kell tartalmaznia, hogy a tényállítás valótlan volt, illetve nem volt teljes, milyen mértékű volt a valótlanság, valamint hogy az miből eredt. A helyreigazítás nyelvilag szabadon alakítható, lehetséges, de nem kötelező része a valós tények, illetve a szükséges kiegészítések közlése. Terjedelme a jogsértő tényállításhoz képest nem lehet aránytalan. A helyreigazítás önálló eseteként szabályozza a törvény azt a lehetőséget, hogy a bűncselekmény gyanúsítottja az eljárás lezárása után követelheti, hogy az eljárás korábbi szakaszáról tudósító médium adjon hírt az ügy befejezéséről is.

- A helyreigazító közleményt nem kell közzétenni többek között akkor, ha
- a tényállítás valamely parlamenti vagy bizottsági ülés szó szerinti idézeteként jelenik meg;
  - ha a helyreigazítás az üzleti forgalmat szolgáló hirdetést érint;
  - ha a tényállítás közlése törvényi kötelezettség alapján történt;
  - ha maga a helyreigazítás akár csak részben valótlan;
  - ha a tényállítás az érintettek részére csekély jelentőségű;
  - ha a tényállítás maga tartalmazza az érintettek közléseit is, amennyiben ez a helyreigazítással azonos értékű;
  - ha az érintett lehetőséget kapott saját álláspontja kifejtésére, de e lehetőséggel nem élt;
  - ha még a helyreigazító kérelem beérkezése előtt egy azonos értékű szerkesztőségi közlemény közzétételre került;
  - ha valaki más kérelmére megfelelő helyreigazítás közzétételére került sor;
  - ha a helyreigazítási kérelem a tényállítás megjelenését követő két hónapon belül nem érkezik meg.

Meg kell továbbá tagadni a helyreigazítás közzétételét, ha a helyreigazítás közlése bűncselekményt valósítana meg vagy más személy magánszféráját sértené.

A helyreigazítást naponta, illetve hetente legalább ötször megjelenő, valamint folyamatosan lekérhető médiumok esetében öt munkanapon belül kell közzétenni, havonta vagy ritkábban megjelenő médium esetében, feltéve, hogy a kérelem a következő szám megjelenése előtt 14 nappal a szerkesztőségbe megérkezik, a következő számban kell közölni, minden más esetben a kifogásolt tényállítást követő második számban, illetve adásban kell közölni. A helyreigazításnak ugyanolyan értékű – a törvényben részletesen meghatározott módokon megvalósuló – megjelenést kell biztosítani, mint a sérelmes közleménynek. A honlapon közzétett helyreigazítást egy hónapig elérhetővé kell tenni. Ha a sérelmes közlés továbbra is elérhető, a helyreigazítást a sérelmes tényállítás törlését követő egy hónapig kell elérhetővé tenni. A helyreigazítást kihagyások és korlátozások nélkül kell közölni, az esetleges kiegészítéseknek jól elkülöníthetőnek kell lenniük. A helyreigazítás megjelenéséről az érintettet tájékoztatni kell.

Ha a helyreigazítást a médium nem, vagy nem megfelelően teszi közzé, akkor a sértett hat héten belül bírósághoz fordulhat. A bírósági eljárás gyorsan, kb. 20 nap alatt lezajlik. Az eljárás során a médiumnak kell bizonyítani, hogy a helyreigazítás közzétételére vonatkozó



kötelezettsége nem állt fenn. A bíróság a helyreigazításra kötelezés mellett a sértett kérelmére pénzbírságot is kiszabhat a médiumra.

A honlapok közül kizárólag azokra vonatkozik a helyreigazítási kötelezettség, amelyek tartalma meghaladja a személyes életkörülmények bemutatását vagy a médiatulajdonos ismertetését, és egyúttal alkalmasak a közvélemény befolyásolására.

A minden audiovizuális médiaszolgáltatásra vonatkozó kötelezettségek között az audiovizuális médiaszolgáltatási törvény is előírja az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletben tartását (AMD-G 30. §).

## **7.2. Gyermekvédelem**

Az osztrák gyermekvédelmi szabályozás nem ír elő részletes kategorizálási eljárásokat, lényegében a közösségi jogi szabályozás megismétlése. Külön szabályok vonatkoznak a műsorszolgáltatásokra és a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokra. A műsorszolgáltatásokkal kapcsolatban a törvény tiltja a gyermekre súlyosan ártalmas tartalmak bemutatását, az egyébként ártalmas tartalmak esetében pedig kötelezi a műsorszolgáltatót megfelelő intézkedések megtételére annak érdekében, hogy e műsorszámokhoz a kiskorúak ne férjenek hozzá. E műsorszámokat vagy a műsorszám elején hangos jelzéssel, vagy a műsorszám egész tartama alatt képi jelzéssel felismerhetővé kell tenni. Kiemeli a törvény a „szexuális cselekményeket reflektálatlanul bemutató”, de nem tiltott műsorszámokat; ezek esetében a hozzáférés ellenőrzésével biztosítani kell, hogy ezekhez rendes körülmények között gyermekek ne férjenek hozzá (AMD-G 42. §).

A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokkal kapcsolatban a törvény megismétli az irányelv vonatkozó rendelkezését, azaz megfelelő intézkedések megtételét írja elő a hozzáférés ellenőrzése érdekében, anélkül azonban, hogy ennek részletes követelményeit meghatározná (AMD-G 39. §).

A tartományi gyermekvédelmi jogszabályok további részletszabályokat tartalmaznak az ártalmas médiatartalmakkal kapcsolatban.

## **7.3. Gyűlöletbeszéd**

A gyűlöletbeszéd tilalmát a büntető törvénykönyv izgatás című tényállása tartalmazza. Az izgatás tényállását az valósítja meg, aki nyilvánosan, a közrend veszélyeztetésére alkalmas módon valamely belföldön működő egyház vagy vallási közösség ellen, illetve valamely egyházhöz vagy vallási közösséghez tartozás alapján, valamely fajhoz, néphez, népcsoporthoz vagy államhoz tartozás alapján meghatározott csoport ellen ellenséges magatartásra szólít fel, uszít, illetve az emberi méltóságot sértő módon e csoportokat szidalmazza vagy gúnyolja.

A minden audiovizuális médiaszolgáltatásra vonatkozó kötelezettségek között az audiovizuális médiaszolgáltatási törvény szintén előírja a gyűlöletre izgatás tilalmát (AMD-G 30. §).

#### **7.4. Kiegyensúlyozottság**

A televíziós műsorszolgáltatókra a törvény külön tartalmi követelményeket határoz meg, a műsorszolgáltatók között is megkülönböztetve az alkotmányos „Rundfunk” fogalomnak megfelelő műsorszolgáltatókat. Ez utóbbi televíziós műsorszolgáltatók kötelesek megfelelni az objektivitás és a vélemény-sokszínűség alapelvének (AMD-G 41. §). E műsorszolgáltatókban megfelelő módon be kell mutatni az adott vételkörzetet érintő közéleti, kulturális és gazdasági kérdéseket, és a jelentős társadalmi csoportoknak és szervezeteknek alkalmat kell biztosítani álláspontjuk kifejtésére. E sokszínűségi kötelezettség nem terjed ki a tematikus csatornákra és a kizárólag műholdon terjesztett csatornákra. A helyi műsorszolgáltatókon a műsor arányos részét a műsorszolgáltatónak magának kell készítenie. A tudósításoknak és a tájékoztató műsoroknak minden televízió esetében meg kell felelniük az elismert újságírói alapelveknek; a hírek valóságát és eredetét megfelelő gondossággal kell ellenőrizni.

#### **7.5. Kvótaszabályozás**

A médiaszolgáltatói törvény az európai gyártású művekre és a független gyártóktól származó művekre vonatkozó irányelvi rendelkezést megismétli, a kvótaszabályozás alóli kivételként a legfeljebb egy tartományra kiterjedő vételkörzetű, valamint reklám- és teleshopping-csatornákat határozza meg; a televíziós műsorszolgáltatók minden évben kötelesek beszámolni a kvóta-előírások teljesüléséről (50–53. §). A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatókban megjelenő európai művek támogatása érdekében előírja, hogy az európai műveket megfelelően fel kell tüntetni vagy meg kell jelölni (AMD-G 40. §).

#### **7.6. Kizárólagos közvetítési jogok**

Külön törvény szabályozza a társadalom számára kiemelt jelentőségű események közvetítési jogaival kapcsolatos kérdéseket. A kizárólagos televíziós jogokról szóló törvényt (Fernsehen-Exklusivrechtgesetz) kiegészíti a jelentős társadalmi események listáját tartalmazó rendelet. Az osztrák törvény szerint a jelentős társadalmi eseményekkel kapcsolatban kizárólagos közvetítési jogot szerző műsorszolgáltató köteles biztosítani, hogy az eseményt a közönség legalább 70%-a valamely szabadon vehető műsorszolgáltató segítségével figyelemmel kísérhesse. E rendelkezés tehát a meghatározott események közvetítésének egészéhez való hozzáférést írja elő. A jelentős társadalmi események közé tartozik a nyári és a téli olimpia; a FIFA futball világbajnokság és Európa bajnokság, amennyiben ezeken osztrák csapat részt vesz, valamint a nyitó- és zárómérkőzés; az osztrák futball bajnokság zárómérkőzése; meghatározott sí világbajnokságok; a Bécsi Filharmonikusok újrési koncertje; a bécsi Operabál.

## 8. Kereskedelmi kommunikáció

A kereskedelmi kommunikációra vonatkozó szabályozás (AMD-G 31-36. §) az audiovizuális médiaszolgáltatási irányelv követelményei mellett előírja, hogy a kereskedelmi közleményben nem jelenhet meg olyan személy, aki hír- és aktuális politikai műsorok rendszeres munkatársa. Egyébként a kereskedelmi kommunikáció tartalmát érintő szabályozás megegyezik az irányelv rendelkezéseivel. A szponzoráció szabályozása is pontosan követi az irányelvi előírásokat; a törvény nem zárja ki a médiaszolgáltatás egészének szponzorálását (AMD-G 37. §; 46. §; 2. § 32.). A szponzor-megjelenítés a törvény szerint történhet a szponzor nevének, cégemlékjének vagy más szimbólumának bemutatásával, a szponzor termékére való utalással, illetve más megkülönböztetésre alkalmas módon. A gyógyszereket és gyógyászati eljárásokat kínáló vállalkozások esetében a szponzor-megjelenítés a kizárólag orvosi rendelvényre kapható egészségügyi terméket nem, csak a szponzor vállalkozás megjelölését tartalmazhatja [AMD-G 40. § (4)]. A termékelhelyezést az osztrák szabályozás az audiovizuális médiaszolgáltatási irányelv által biztosított legszélesebb körben, az irányelv szerinti legenyhébb korlátozásokkal teszi lehetővé (AMD-G 38. §).

A reklámidő számítására vonatkozó szabályok egész órára vetítve írják elő a 20%-os arányt, éves átlagban pedig napi 172 perces korlátot állapítanak meg, amittől napi legfeljebb 20%-os eltérést tesznek lehetővé (AMD-G 45. §). A reklámidő számításánál figyelmen kívül kell hagyni a műsor-előzetest, valamint a műsorhoz közvetlenül kapcsolódó kísérőanyagokra való utalást, a közérdekű közleményeket, a jótékonyági felhívásokat, a szponzor-megjelenéseket, valamint a termékelhelyezést. Megszakító reklám az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv szerinti korlátokkal, alapvetően 30 perces időszakonként egyszer tehető közzé (AMD-G 44. §).

Ingyenesen kell közzétenni a hatóságok felhívásait katasztrófa helyzetekben, valamint a magánszemélyek olyan indokolt és sürgős felhívásait, amelyek szükséghelyzetben az életveszély és az egészségkárosodás elkerülését szolgálják (AMD-G 48. §).

## 9. Az újságírók jogállása

Az újságírók jogállásával részletesen foglalkozik a médiatörvény. A törvényben rögzített jogok az ún. média-munkatársakra (*Medienmitarbeiter*) vonatkoznak, azaz azokra, akik valamely médium tartalmi kialakításában újságírói tevékenységgel részt vesznek, függetlenül attól, hogy ezt milyen jogviszonyban teszik, feltéve azonban, hogy a tevékenység állandó, és nem csak gazdaságilag jelentéktelen melléktevékenység. E média-munkatársakat megilleti a „meggyőződés védelme”, azaz az a jog, hogy megtagadják a közreműködést azoknak a közléseknek a tartalmi kialakításában, amelyek alapvető kérdésekre vagy az újságírói tevékenység alapelveire vonatkozóan ellentmondanak az érintett újságíró meggyőződésének, kivéve, ha e meggyőződés ütközik az adott médium nyilvánosan deklarált alapvető irányvonalával. A közreműködés ilyen megtagadása az újságíróval szemben nem vezethet

hátrányos következmény alkalmazásához (MedienG 2. §). Az újságíró jogai között a törvény rögzíti azt is, hogy a közlés lényeges tartalmát érintő módosítás esetén a közlés az újságíró neve alatt csak az újságíró engedélyével jelentethető meg. A név közlése során tiszteletben kell tartani az újságíró által használt álnév vagy megjelölés használatának jogát (MedienG 3 §). E jogok ugyanakkor nem azt a jogot nem biztosítják, hogy az újságíró az általa készített vagy a közreműködésével készített közlés nyilvánosságra hozatalát kikényszerítse (MedienG 4. §). Az újságírói tevékenység részletes szabályozásához a törvény lehetővé teszi szerkesztőségi statútumok (*Redaktionsstatut*) elfogadását. E statútumok a médium tulajdonosa és a szerkesztőség képviselőjét ellátó szerv közötti megállapodással jön létre, amit az állandó alkalmazásban álló média-munkatársakból álló szerkesztőségi gyűlés (*Redaktionsversammlung*) hagy jóvá (MedienG 5. §).

A törvény az újságírók felelősségével kapcsolatban néhány sajátos rendelkezést tartalmaz (MedienG 29. §). A médium tulajdonosai, illetve a média-munkatársak a médiatartalmakkal kapcsolatos jogsértések esetén nem csak akkor mentesülnek a felelősség alól, ha a kifogásolt közlés valóságtartalma bizonyítható, hanem akkor is, ha a nyilvános közlés mellett nyomós közérdek szól, és az újságírói gondosság megtartása mellett az információ valószínűsíthető. E kivétel nem vonatkozik a magánszférát érintő jogsértésekre. A bíróság ilyen esetben is kötelezheti a médiumot annak közzétételére, hogy az állítás valóságát nem sikerült bizonyítani.

Az újságírók jogállását a médiaszolgáltatási törvény egyes rendelkezései is érintik. A törvény szerint a műsorszolgáltatók kötelesek biztosítani a műsorkészítésben résztvevő munkatársak függetlenségét és önállóságát, valamint az újságírói tevékenységet végzőknek a tevékenységük végzésével kapcsolatos szabadságát (AMD-G 49. §). A legalább öt újságírói munkakörben foglalkoztatott munkatárssal működő műsorszolgáltatók az újságírókat képviselő szervvel kötelesek megállapodni egy szerkesztőségi statútum elfogadásáról. A statútum részletes rendelkezéseket tartalmaz az újságírói tevékenységet végzők szabad munkavégzésével és önálló felelősségével kapcsolatban, az újságírók jogsértésekkel szembeni védelméről, az újságírókat érintő személyi és dologi döntésekben való részvétel módjáról, valamint a statútumot érintő viták rendezésének módjáról. A statútum érvényesítése az újságírókból választott szerkesztőségi képviselő feladata.

Az osztrák szabályozás széles körben biztosítja az információforrások védelmét (MedienG 31. §). A médiatörvény lehetővé teszi az médiumok tulajdonosainak, valamint a média-munkatársaknak, hogy egy büntetőeljárás vagy bármely bírósági eljárás során tanúként megtagadják a választ azokra a kérdésekre, amelyek a szerző, illetve az adatközlő személyazonosságát, valamint a tevékenységük során velük közölt információkat érintik. Tilos továbbá az információforrások és információk védelmét dokumentumok, kép- vagy hangfelvételek, ábrák, illetve egyéb anyagok átadására kötelezéssel vagy lefoglalásával megsérteni.

## 10. Közszolgálatiáság

A közszolgálati mősorszolgálatást külön törvény (Bundesgesetz über den Österreichischen Rundfunk, ORF-Gesetz, ORF-G) szabályozza, amelyet a jogalkotó, elsősorban a közösségi jogi követelmények érvényesítése végett, legutóbb 2010 februárjában módosított. Az osztrák közszolgálati mősorszolgálató, az Österreichischer Rundfunk (ORF) közalapítványi formában működik. Az ORF tevékenysége kiterjed a mősorszolgálatás nyújtására, az ezzel összefüggő teletext-szolgálatás és online szolgálatások nyújtására, a megfelelő mőszerki eszközök üzemeltetésére, valamint az előzőek ellátásához szükséges tevékenységre.

### 10.1. Közszolgálati megbízatás

A törvény az ORF ellátási kötelezettségeként 3 országos és 9 tartományi rádiómősor, illetve 2 országos televízió-mősor szolgálatását írja elő, ami egyúttal annak biztosítását is magában foglalja, hogy a közönség minden tagja részére folyamatosan elérhető legyen legalább két országos és egy tartományi rádiós mősorszolgálatás, valamint két országos televíziós mősorszolgálatás. A tartományi rádiómősorokat tartományi stúdiók szolgálatják. A tartományi érdekek figyelembe vételét a televíziós mősorszolgálatásban regionális mősorokkal és a tartományok arányos megjelenésével kell biztosítani; ennek kialakításáért a tartományi igazgatók felelősek. Az ORF mősorait földfelszíni mősorszórás útján kell terjeszteni, és a digitális átállási stratégiának megfelelően digitális földfelszíni mősorszórás útján is elérhetővé kell tenni. A törvény a mősoldas sugárzást is előírja, a mőszerki fejlődés és a gazdasági feltételek figyelembe vételével. A törvény 20010-es módosítása az online elérhetővé tételt is előírja, tárolási lehetőség nélkül. Rendelkezik továbbá a legfeljebb 24 órás késleltetett hozzáférés lehetőségéről is. Az ellátási kötelezettség része a mősorszolgálatással összefüggő teletext-szolgálatás és a mősorszolgálatással összefüggő online szolgálatás. Az ORF a külföldön élő osztrákok részére az URH sávon kívül rádiós mősorszolgálatást nyújthat. Az ellátási kötelezettségnek része továbbá a törvényben meghatározott tematikus szolgálatások nyújtása.

A közszolgálati feladatok meghatározása az Európai Unió követelményeinek megfelelően igen részletes. Az ORF fenti szolgálatásaival teljesítendő közszolgálati feladatok a következők:

- a közönség átfogó tájékoztatása minden fontos politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális és sportkérdésről;
- támogatás a demokratikus együttélés kérdéseinek megértéséhez;
- az osztrák identitás támogatása, tekintettel az európai történelemre és integrációra;
- az európai integráció megértésének támogatása;
- a művészet, a kultúra és a tudomány terjesztése és támogatása;
- az osztrák művészi és kreatív alkotások megfelelő figyelembe vétele és támogatása;
- sokszínű kulturális kínálat terjesztése;

- szórakoztató műsorok közlése;
- minden korosztály megfelelő figyelembe vétele;
- a hátrányos helyzetűek igényeinek megfelelő figyelembe vétele;
- a családok és a gyereke igényeinek, valamint a nők és a férfiak egyenjogúságának megfelelő figyelembe vétele;
- az egyházak és vallási csoportok jelentőségének a nők megfelelő figyelembe vétele;
- oktatási programok terjesztése és támogatása, különös tekintettel az iskolai és a felnőttképzésre;
- tájékoztatás a környezetvédelem, fogyasztóvédelem és egészség témakörökben, támogatva a fenntarthatóság elvének megértését;
- az aktív sporttevékenység iránti érdeklődés támogatása;
- tájékoztatás a tartományok jelentőségéről és feladatairól, a tartományi identitás támogatása;
- a gazdasági összefüggések megértésének elősegítése;
- támogatás az európai biztonságpolitika és a honvédelem kérdéseinek megértéséhez.

A közszolgálati feladatokat a közönség egészségét megcélzó tájékoztató, kulturális, szórakoztató és sport tartalmak szolgáltatásával kell teljesíteni. A kínálat a közönség érdeklődésének sokféleségéhez igazodik, és azokat kiegyensúlyozottan veszi figyelembe. A műsorszolgáltatásnak igényes tartalmakat is be kell mutatnia, más tartalmakkal egyenrangú módon. Este 20 és 22 óra között a műsort úgy kell kialakítani, hogy igényes tartalmak rendszerint rendelkezésre álljanak. A törvény előírja, hogy a közszolgálati műsorszolgáltató műsora nem lehet összetéveszthető a kereskedelmi műsorszolgáltatásokkal. A magas minőségnek különösen a tájékoztatást, a kultúrát és a tudományt érintő műsorokban kell érvényesülniük. Az ORF köteles továbbá Ausztria kulturális sajátosságait, történelmét, politikai és kulturális önállóságát, valamint föderális felépítését kiemelten figyelembe kell vennie. Köteles az információk kiválasztásánál és hírként való terjesztésénél, ide értve a parlament tevékenységéről való tájékoztatást, objektíven eljárni, a kommentárok, álláspontok, kritikus állásfoglalások közlésénél a közéletben képviselt vélemények sokféleségét figyelembe venni, saját kommentárjaival, szakelemzéseivel és moderálásaival kapcsolatban pedig az objektivitás elve szerint eljárni. A műsorszolgáltatásban a kisebbségi nyelveknek is arányosan meg kell jelenniük. A törvény azt is rögzíti, hogy a függetlenség – ide értve az államtól, a pártoktól, más médiumoktól, illetve a politikai és gazdasági lobbiktól való függetlenséget – nem csak joga, hanem kötelezettsége is az újságíróknak.

Az ORF vezérigazgatója – az Alapítványi Tanács jóváhagyásával – köteles kidolgozni egy minőségbiztosítási rendszert a fenti feladatok ellátásnak értékeléséhez, kiemelt figyelemmel a műsorkészítő munkatársak függetlenségére és egyéni felelősségére, az újságírói tevékenység végzésének szabadságára, valamint az igazgatók és tartományi igazgatók önállóságára. Az értékelés meghatározott témakörökkel kapcsolatban kvalitatív és kvantitatív szempontokra egyaránt kiterjed, és magában foglalja a közönség elégedettségének vizsgálatát is. Az

értékeléseket nyilvánosságra kell hozni, az értékelési rendszer kidolgozására és felülvizsgálatára vonatkozó szabályok betartását a szabályozóhatóság ellenőrzi.

Az ORF-törvény 2010-es módosítása az ORF tematikus csatornáival kapcsolatban külön közszolgálati feladat-meghatározást tartalmaz. Részletes feladat-meghatározásban írja le a sport, illetve a tájékoztató és kulturális csatorna szerepét és megvalósítási módját. Önálló feladat-meghatározás vonatkozik továbbá az online szolgáltatásokra, amelyek e szerint az ORF-re és annak műsoraiba vonatkozó tájékoztatást, áttekintő tudósításokat (hírszolgáltatást), a műsorokat kísérő tartalmakat, valamint a műsorok lekérhető módon való közzétételét tartalmazzák. Ezeken kívül a műszaki és gazdasági lehetőségek szerint további online szolgáltatások is nyújthatók, amelyek hozzájárulnak a közszolgálati feladatok ellátásához; a törvény meghatározza azokat a szolgáltatás-típusokat, amelyeket az ORF nem nyújthat.

A televíziós tájékoztató műsorokat a műszaki és gazdasági lehetőségeket figyelembe véve úgy kell közzétenni, hogy azokat a siket és nagyothalló nézők is könnyen követhessék, és az ilyen módon közzétett műsorszámok arányát folyamatosan növelni kell.

A közszolgálati feladatok részletes meghatározása ún. szolgáltatás-koncepciók (*Angebotskonzept*) formájában történik. E koncepciók tartalma a következő:

- tartalom-kategóriák;
- célcsoportok;
- a műsorok vagy szolgáltatások időbeli kialakítása, ideértve az időbeli korlátozásokat;
- a szolgáltatás műszaki használhatósága vagy az ahhoz való hozzáférés;
- esetleges különleges minőségi kritériumok;
- esetleges kiegészítő vagy kizáró kapcsolatok az ORF más műsoraival vagy szolgáltatásaival;
- témák, formatok, műsorkoncepciók vagy egyéb adatok arra vonatkozóan, hogy mi a műsor vagy szolgáltatás tárgya;
- a törvényi rendelkezések megtartása.

A koncepciót véleményezésre meg kell küldeni a szabályozóhatóságnak. A hatóság felszólíthatja az ORF-t a koncepció kiegészítésére, illetve megtilthatja annak végrehajtását, ha a tervezett szolgáltatás nem felel meg a törvény előírásainak, illetve akkor, ha a koncepció alapján a következőkben ismertetett eljárás lefolytatása indokolt. A koncepciót egyébként nyilvánosságra kell hozni, és a szolgáltatás nyújtása ezután kezdődhet el.

Az osztrák jogalkotó 2010-ben olyan eljárást hozott létre, amelyben vizsgálható, hogy az ORF által elindítani kívánt új, a már nyújtott szolgáltatásoktól lényegesen különböző szolgáltatások, illetve a már nyújtott szolgáltatások lényeges módosításai a közszolgálati megbízatással összhangban vannak-e (*Auftragsvorprüfung*). Egyéb szempontok meghatározása mellett lényeges különbségként vélelmezi a törvény a közszolgálati feladatellátás költségvetésének több mint 2%-át érintő szolgáltatás-indítást vagy -módosítást.

Az ORF az eljárás keretében egy javaslatot kidolgozni, amely tartalmazza a fent leírt

szolgáltatás-koncepciót, részletes indokolást arról, hogy a javasolt szolgáltatás vagy módosítás hogyan illeszkedik az ORF feladatainak ellátásához, illetve a közszolgálati megbízatás teljesítéséhez, a szolgáltatás finanszírozásának bemutatását, továbbá a szolgáltatásnak a piaci versenyre és a kínálat sokszínűségére gyakorolt hatását. A javaslatot az ORF a szabályozóhatóságnak, az osztrák gazdasági kamarának és a munkavállalói kamarának (Bundesarbeitskammer) eljuttatni, és honlapján nyilvánosan hozzáférhetővé tenni. A javaslatra hat héten belül minden érintett észrevételeket tehet; a versenyre gyakorolt hatással kapcsolatos észrevételek közvetlenül a versenyhatósághoz is küldhetők. Az észrevételek feldolgozását követően az ORF a szabályozóhatóságtól engedélyt kér a szolgáltatás elindítására. A hatóság a dokumentumokat továbbítja egyrészt egy, a hatóság által e célra kinevezett, külső szakértőkből álló öttagú bizottság részére, másrészt a versenyhatóságnak. A bizottság abban a kérdésben foglal állást, hogy a javasolt szolgáltatás vagy módosítás a közszolgálati megbízatás teljesítéséhez célszerűnek tűnik-e, a versenyhatóság pedig a más médiapiaci szereplők versenyhelyzetére gyakorolt hatással kapcsolatban foglal állást.

A szabályozóhatóság a szolgáltatást vagy a módosítást ezek alapján akkor hagyja jóvá, ha várható, hogy az új szolgáltatás az osztrák közönség társadalmi, demokratikus és kulturális szükségleteinek kielégítéséhez és a közszolgálati megbízatás teljesítéséhez hozzájárul, és nem jár a versenyhelyzet és a kínálati sokszínűség aránytalan sérelmével. Az engedély feltételhez is köthető; a feltételek vonatkozhatnak többek között a műszaki megvalósítására, a használhatóságra, valamint a szolgáltatás által érintett tartalom-kategóriákra, de terjedhetnek ki a szolgáltatás konkrét tartalmának előírására.

A törvény részletesen szabályozza az ORF kereskedelmi tevékenységét, ide értve a vállalkozási tevékenység körében végzett, de a közszolgálati megbízatást meghaladó tevékenységeket. E tevékenységeket szervezetileg – leányvállalként vagy kapcsolt vállalkozásként – és számvitelileg el kell különíteni a közszolgálati feladat-ellátástól, ilyen célra az előfizetési díjak nem használhatók fel. A kereskedelmi közlemények közzététele is kereskedelmi tevékenységnek minősül, ezek terjesztése és értékesítése is kiszervezett formában valósítható meg. A törvény a kereskedelmi tevékenység körében lehetővé teszi a törvényben nem nevesített tematikus csatornák indítását, az Alapítványi Tanács hozzájárulásával. E szolgáltatások nem nyújthatók az ORF saját megjelöléseinek használatával. Külön nevesíti továbbá a törvény a közszolgálati feladatellátást meghaladó mobiltelevíziós és online szolgáltatás nyújtásának lehetőségét. A kereskedelmi tematikus csatornák és mobiltelevíziós szolgáltatások esetében a reklámidő nem haladhatja meg a napi műsoridő 10%-át.

Az ORF-törvény részletes műsortartalmi szabályokat is tartalmaz. Az általános műsortartalmi alapelvként rögzíti a törvény többek között

- az emberi méltóság és mások alapvető jogainak tiszteletben tartását;
- a gyűlöletkeltés tilalmát;
- az ORF kínálatának a minőség, innováció, integráció, egyenjogúság és megértés érvényesítésére kell törekednie;



- az átfogó tájékoztatásnak hozzá kell járulnia a szabad egyéni és nyilvános véleményképzéshez, és ezáltal a demokratikus párbeszédhez;
- a tájékoztatásnak átfogónak, függetlennek, pártatlannak és objektívnek kell lennie, minden hír és tudósítás eredetét és valóságtartalmát alaposan meg kell vizsgálni, a híreket és a kommentárokat egyértelműen el kell választani egymástól;
- a közéletben képviselt nézetek sokszínűségét arányosan figyelembe kell venni;
- az ORF mint kultúr-adó egyszerre tudósító és önálló gyártó, és mindenképp az osztrák kreativitás és kortárs művészet megbízója, munkaadója és fóruma;
- az ORF a tudomány és az oktatás szolgálatában áll;
- a szórakoztatással kapcsolatban nem csak a különböző igények sokféleségét kell figyelembe venni, hanem azt is, hogy a szórakoztatás minden más területnél nagyobb mértékben formálja a viselkedést, az önértékelést és az identitást;
- az ORF tartalomszolgáltatásai nem tartalmazhatnak a gyermekek fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődését súlyosan károsító tartalmakat, a gyermekekre egyébként ártalmas tartalmak közzétételénél pedig az időpont megválasztásával vagy más módon biztosítani kell, hogy ahhoz gyermekek ne férjenek hozzá; a tartalom ártalmas jellegét a bemutatása előtt akusztikus jelzéssel vagy annak teljes időtartama alatt a képernyőn megjelenő jelzéssel jelezni kell;
- a nagyrészt kiskorúaknak szóló műsorok nem tartalmazhatnak felhívást emeldíjas telefonszolgáltatás igénybevételére.

Az ORF-törvény az európai művek támogatásával kapcsolatban már átveszi az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv lekérhető szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezését: az ORF az online-szolgáltatásaiban az ésszerűen elvárható mértékben és az erre alkalmas eszközökkel biztosítsa, hogy az elérhető tartalom nagy része európai művekből áll. Az alkalmas eszközöket a törvény példálózóan sem tartalmazza.

## **10.2. Finanszírozás**

A reklámidő szabályozásával kapcsolatban a törvény előírja, hogy az egyik országos rádiós műsorszolgáltatásnak reklámmentesnek kell lennie. A rádióműsorokban egyébként éves átlagban napi 172 perc reklám tehető közzé, egy-egy rádiós műsorszolgáltatásban a reklámok aránya éves átlagban a napi műsoridő 8%-a lehet. A televíziós műsorszolgáltatások esetében a napi reklámidő éves átlagban műsorszolgáltatásonként legfeljebb 42 perc lehet, és bármely egész órában a reklámok aránya nem haladhatja meg a 20%-ot. A reklámidő számításánál figyelmen kívül kell hagyni az ORF közreműködésével készült filmek reklámozását, az ORF műsoraira és az azokhoz kapcsolódó kísérőanyagokra vonatkozó utalást, valamint a termékelhelyezést. Korábban a törvény kizárólag országos reklámok közzétételét tette lehetővé, a 2010-es módosítás viszont lehetővé teszi az egy-egy tartományra korlátozott reklámok közzétételét is. E regionális reklámok azonban csak a törvényben meghatározott reklámozók megrendelésére, és kizárólag sport, művészeti vagy kulturális eseményekhez

vagy kampányokhoz, továbbá a népművészet vagy népi hagyományok, illetve az egészségügy, közlekedésbiztonság és fogyasztóvédelem területén sugározhatók. Megszakító reklámokat a több részből álló sportesemények, illetve a szünettel megszakított sport- és egyéb események kivételével tilos közzétenni. E tilalom aló kivétel a kereskedelmi tevékenység körében nyújtott tematikus szolgáltatás és mobiltelevíziós szolgáltatás; e szolgáltatások esetében az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv szerinti reklámidő-számítási szabályok érvényesülnek.

A törvény rendelkezik a termékelhelyezés tilalmáról, ami alól a 2010-es módosítás után kivételt jelent az áruk és szolgáltatások ingyenes bemutatása, ide nem értve a hír- és politikai műsorokat, valamint a mozifilmek, tévéfilmek, sorozatok, sportközvetítések és a könnyű szórakoztató műsorok. Ezzel végső soron a törvény az audiovizuális médiaszolgáltatási irányelv által biztosított legszélesebb körben teszi lehetővé a termékelhelyezést. A termék megjelenítés egyéb korlátai szintén követik az irányelv rendelkezéseit.

A szponzoráció szabályai is megegyeznek az audiovizuális médiaszolgáltatási irányelv rendelkezéseivel, azzal, hogy a szponzor-spot a törvény szerint a reklámidőbe beszámítandó.

A törvény az üzemben-tartás díj 3, majd a következő években 4, illetve 5%-ában korlátozza az online tartalomszolgáltatásokból származó kereskedelmi bevételeket, és a törvény korlátozza az online reklámozás formáit és árképzését is.

A törvény részletes, az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv kereskedelmi közleményre vonatkozó rendelkezéseit követő reklámtartalmi előírásokat tartalmaz, amelyek megfelelnek a közösségi jogi előírásoknak. Az Alapítványi Tanács a kereskedelmi kommunikációval kapcsolatban további tartalmi és időbeli megszorításokat írhat elő.

Az ORF legfontosabb finanszírozási forrása az előfizetői díj (*Programmgelt*), ami a törvény szerint az ORF műsorainak vételére való jogosultság alapja. A díj mértékének módosítására legalább ötévente a vezérigazgató tesz javaslatot. A díj mértékét úgy kell meghatározni, hogy biztosítsa a közszolgálati megbízatás takarékos, gazdaságos és célszerű ellátását, figyelembe véve az összgazdasági folyamatokat is. A díj legfeljebb akkora lehet, hogy az abból származó bevétel a díjfizetők számát is figyelembe véve fedezze a közszolgálati megbízatás nettó költségeit. A nettóköltség-számítás során le kell vonni a közszolgálati feladatokhoz kapcsolódó kereskedelmi tevékenységből elért bevételeket, valamint az egyéb közpénzből kapott támogatások a közszolgálati feladatok teljesítéséhez szükséges összegből; a kereskedelmi tevékenységből elért veszteségek nem vehetők figyelembe. Meghatározott feltételek mellett a díj számításánál a nettóköltségen kívül kivételesen a saját tőke pótlásának szükséglete is figyelembe vehető. A díj mértékének további részletszabályai is egyértelműen azt mutatják, hogy az osztrák jogalkotó szigorúan tartotta magát az Európai Bizottság új közszolgálati közleményében foglaltakhoz.<sup>38</sup> A törvény megteremti annak a lehetőségét is, hogy a díj felhasználására vonatkozó szabályok megsértése esetén a KommAustria a törvénytelenül felhasznált összeget egy külön számlán zárolja, az így

---

<sup>38</sup> A közleményről ld. Bayer Judit – Koppányi Szabolcs – Nyakas Levente – Tényi Géza: *A közszolgálati média és az európai versenyjog. Közszolgálatosság a változó világban*. 2010, Budapest, IJC – L'Harmattan.

összegyűlt összeg pedig a díj mértékének következő meghatározása során csökkenti a díj mértékét. A szabályozóhatóság a törvényi kereteket túllépő kereskedelmi bevételeket is elvonja.

A vezérigazgató javaslatáról az Alapítványi Tanács határoz, a Közönségtanács jóváhagyásával. A Közönségtanács jóváhagyást megtagadó döntését az Alapítványi Tanács egy ún. fenntartó határozattal felülbíráhatja. Az Alapítványi Tanács a döntését megküldi a szabályozóhatóságnak, amely törvénysértés esetén megsemmisítheti a Tanács határozatát.

A törvény szabályozza a díjfizetési kötelezettség alóli mentességekből származó bevételkiesés pótlását, az így kiesett bevétel költségvetési megtérítésének feltételeit. A feltételek között szerepel többek között a filmgyártási megállapodások fenntartása és teljesítése, a Rádió Szimfonikus Zenekarának további működtetése, a látás- halláskárosultak számára is elérhető tartalmak arányának növelése, valamint a törvényben meghatározott tematikus csatornák működtetése. További feltételként írja elő a törvény az ORF működési költségeinek folyamatos csökkentését, a személyi és dologi költségek csökkenését szolgáló strukturális intézkedések megtételét, a műszaki fejlesztések optimalizálását. E kötelezettségek érvényesülését a szabályozóhatóság ellenőrzi.

Az ORF gazdálkodását az osztrák Számvevőszék ellenőrzi. A díjfizetési kötelezettséggel kapcsolatos bejelentési és eljárási kérdéseket külön törvény szabályozza (Bundesgesetz betreffend die Einhebung von Rundfunkgebühren, Rundfunkgebührengesetz). A törvény szerint a díj mértéke jelenleg a rádió-vevőkészülékek üzemeltetéséért 0,36 Euró, a televíziókészülékek üzemeltetéséért 1,16 Euró. Ez a díj az adott vételi helyen tíz készülék üzemeltetését teszi lehetővé. A díjak beszedésével, a mentességi igények elbírálásával és a díjhoz kapcsolódó egyéb kérdésekkel kapcsolatban a GIS Gebühren Info Service GmbH jár el.

A törvény a közösségi jogi elvárásokkal összhangban rögzíti, hogy az előfizetési díjából származó bevételek nem fordíthatók a közszolgálati megbízatás körén kívül eső célokra, és nem használhatók fel versenytorzító módon. Tilos különösen sugárzási jogokat túlzottan magas, üzletileg indokolatlan áron beszerezni, és kereskedelmi kommunikációs lehetőségeket túlzottan alacsony, kizárólag a reklámpiaci pozíció erősítését szolgáló áron értékesíteni. Az ORF különböző gazdálkodási egységei, amennyiben az üzleti kapcsolat a közszolgálati feladatok ellátásában résztvevő és a kereskedelmi tevékenységet végző egységek között jön létre, egymás között olyan üzleti feltételeket kötelesek alkalmazni, amelyek megfelelnek a független üzleti partnerek közötti feltételeknek. Kereskedelmi tevékenysége körében az ORF csak olyan beruházásokat vihet végbe, amelyek megtérülésére számítani lehet.

Szintén a közösségi jogi követelményeknek való megfelelést szolgálják azok az előírások, amelyek szerint az ORF azokat a sportközvetítési jogait, amelyek alapján ő maga az adott sporteseményt nem közvetíti, más műsorszolgáltató igénye esetén köteles továbbértékesíteni.

### 10.3. Szervezeti felépítés

Az ORF szervezeti egységei az Alapítványi Tanács (*Stiftungsrat*), a vezérigazgató (*Generaldirektor*) és a Közönségtanács (*Publikumsrat*). Az egyes szervek tagjai nem utasíthatók, csak a törvénynek alárendelten működnek. Az Alapítványi Tanács és a Közönségtanács tagjai díjazásra nem, csak költségtérítésre tarthatnak igényt.

Az Alapítványi Tanács tagjait a következő módon választják:

- hat tagot a parlamenti pártok delegálnak a parlamenti arányoknak megfelelően, azzal, hogy minden pártnak legalább egy tagot joga van delegálni;
- minden tartomány egy-egy tagot (összesen kilencet) delegálhat;
- kilenc tagot a kormány delegál;
- hat tagot delegál a nézői tanács;
- öt tagot az ORF üzemi tanácsa delegál.

A törvény tágan megfogalmazott szakmai követelményeket ír elő a tagokkal szemben, és közhatalmi, politikai, gazdasági összeférhetlenségi okokat sorol fel. A tagok megbízatása négy évre szól, azonban ha ebben az időszakban új kormány alakul, akkor a kormány által delegált tagok visszahívhatók, és helyükre új tagok választhatók, ugyanígy az egyes tartományok által delegált tagok új tartományi kormány alakulásával, a Közönségtanács és az üzemi tanács által delegáltak pedig e szervek újjáalakulásával lecserélhetők. Ha valamely delegálásra jogosult szerv nem él a jogával, az általa betöltendő pozíció betöltetlen marad, és ennyivel csökken a határozatképességi küszöb. Az Alapítványi Tanács maga határozza meg az ügyrendjét, maga választ elnököt és elnök-helyettest. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az Alapítványi Tanács feladatai többek között:

- az ügyvezetés ellenőrzése;
- a vezérigazgató kinevezése és visszahívása;
- az igazgatók számának és a szervezeti egységeknek a meghatározása;
- az ORF képvisellete a vezérigazgatóval szemben, különös tekintettel a felelősségi igények érvényesítésére;
- a vezérigazgató javaslatára az igazgatók és a tartományi igazgatók kinevezése és visszahívása;
- a tartalomkínálatra, a műszaki és a finanszírozási háttérre vonatkozó hosszú távú tervek jóváhagyása;
- a minőségbiztosítási rendszer jóváhagyása;
- a kereskedelmi kommunikációra vonatkozó irányelvek elfogadása;
- a hallás- és látáskárosultak hozzáférését segítő intézkedések tervének jóváhagyása;
- az előfizetési (üzemben-tartási) díj meghatározása, valamint a kereskedelmi tevékenység során alkalmazott tarifák engedélyezése;
- az éves pénzügyi zárás ellenőrzés és jóváhagyása;

- konzultáció a műsorszolgáltatás alapvető problémáival és a műsor kialakításával, valamint a minőségellenőrzési rendszer bevezetésével kapcsolatban, a vezérigazgató kapcsolódó ajánlásainak átvétele, és döntéshozatal az érintett kérdésekben;
- reklámkorlátok meghatározása;
- a vezérigazgató műsorszerkesztési és műsorgyártási irányelveinek jóváhagyása;
- az 500 ezer eurót meghaladó ingatlanügyletek jóváhagyása;
- a hosszú távú kötelezettségvállalások, illetve a szokásos üzleti tevékenységet meghaladó kötelezettségvállalások jóváhagyása;
- az 1 millió eurót, illetve egy üzleti éven összesen 2 millió eurót meghaladó beruházási programok jóváhagyása;
- a 2 millió eurót meghaladó hitelfelvétel jóváhagyása;
- szabadalmi és szerzői jogok 1 millió eurót meghaladó beszerzése és értékesítése;
- üzleti tevékenységek és gyártási módok indításához és megszüntetéséhez való hozzájárulás;
- az üzletpolitika általános elveinek jóváhagyása.

A vezérigazgatót az Alapítványi Tanács nevezi ki öt évre; a Tanács kétharmados döntésével visszahívható. A törvény rendelkezik azokról az átmeneti időszakokról is, amikor a vezérigazgatói pozíció a megbízási idő letelte előtt ürül meg. Ilyenkor az Alapítványi Tanács az új vezérigazgató kinevezéséig egy megfelelő személyt bíz meg az ORF átmeneti vezetésével. A vezérigazgató tevékenységét egyéni felelőssége körében a vállalkozás sikeres működését szem előtt tartva, a közérdeket és a munkavállalók érdekeit figyelembe véve végzi, a törvénynek és az Alapítványi Tanács rendelkezéseinek megfelelően; tevékenysége körében egyébként nem utasítható.

A vezérigazgató feladata többek között:

- a műsorszerkesztési, műsor-előállítási és műsor-koordinációs irányelvek meghatározása, az éves műsorterv és az éves szolgáltatási terv meghatározása;
- a minőségbiztosítási rendszer kialakítása;
- az igazgatók és a tartományi igazgatók pályáztatása, javaslatétel a kinevezésükre és visszahívásukra;
- a műsorra, a műszaki és finanszírozási feltételekre és a foglalkoztatásra vonatkozó hosszú távú tervek kidolgozása;
- az előfizetési díjakra vonatkozó igény meghatározása, illetve a kereskedelmi tevékenység keretében alkalmazott tarifákra vonatkozó javaslatok előterjesztése;
- az Alapítványi Tanács döntéseinek végrehajtása.

Az igazgatók és a tartományi igazgatók a műsorra, a műszaki és finanszírozási feltételekre és a foglalkoztatásra vonatkozó hosszú távú tervek keretei között saját területüket önállóan irányítják.

A törvény a vezérigazgatóval és az igazgatókkal szemben szakmai követelményeket és összeférhetlenségi feltételeket támaszt. Kiválasztásuk nyilvános pályázat alapján történik.

A Közöségtanács a nézők és hallgatók érdekeinek védelmét szolgálja. Tagjait a következő módon választják:

- egy-egy tagot delegál az osztrák gazdasági kamara, a mezőgazdasági kamara, az alkalmazotti kamara, valamint a szakszervezeti szövetség;
- a szabad foglalkozások kamarái együttesen jelölnek egy tagot;
- egy-egy tagot delegál a római-katolikus, illetve az evangélikus egyház;
- egy-egy tagot delegálnak a politikai pártok területén állampolgári oktatási munkát végzők képviselői;
- egy tagot delegál a Tudományos Akadémia.

A további tagokkal kapcsolatban a miniszterelnök meghatározott szervezetektől és csoportoktól – mint a felsőoktatási intézmények, sport, ifjúsági szervezetek, a családokat képviselő szervezetek, fogyasztói szervezetek, időseket képviselő szervezetek stb. – köteles javaslatokat beszerezni. Az így beérkezett ajánlások alapján hat tagot az előfizetési díjat fizetők közvetlenül választanak. A szavazás – egy hetes időtartamban – megvalósulhat telefonon, faxon, interneten, illetve bármely hasonló technikai eszköz útján, valamint személyesen. Ezt követően a miniszterelnök azoktól a szervezetektől, amelyek választás útján nem jutottak képviselőhöz, javaslatot kér egy-egy képviselő kinevezésére (összesen 17 kinevezés). A tagok megbízatása négy évre szól, a közöségtanács az ügyrendjét maga határozza meg, és maga választ elnököt és alelnököt.

A Közöségtanács feladatai többek között:

- ajánlásokat tesz a műsorkialakítással és a műszaki fejlesztésekkel kapcsolatban;
- az Alapítványi Tanács hat tagjának delegálása, ebből három tag a Közöségtanács tagja;
- a szabályozóhatóság megkeresése;
- az Alapítványi Tanács előfizetési díjjal kapcsolatos döntésének jóváhagyása;
- a törvényben előírt közszolgálati kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos ajánlások elfogadása, a kisebbségi műsorok közé sorolható műsorok meghatározása;
- ajánlás megfogalmazása az Alapítványi Tanács részére az éves műsor- és szolgáltatástervvel kapcsolatban;
- ajánlás a minőségbiztosítási rendszerrel kapcsolatban;
- ajánlás a látás- és halláskárosultaknak nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban.

A vezérigazgatót és az igazgatókat a Közöségtanács megkeresése esetén tájékoztatási kötelezettség terheli. Az ajánlások érvényesüléséről a vezérigazgató három hónapon belül tájékoztatni köteles a Közöségtanácsot.

Kiemelten foglalkozik a törvény az ORF műsorkészítésben résztvevő munkatársainak függetlenségével és az újságírói tevékenységet végzők szabadságával. A törvényi alapelvek részletezése végett előírja ún. szerkesztőségi státútum (*Redakteurstatut*) elfogadását, ami az

ORF és az újságírói tevékenységet végző munkatársakat képviselő szerv közötti megállapodásként jön létre. A statútum részletes rendelkezéseket tartalmaz az újságírói tevékenységet végzők szabad munkavégzésével és önálló felelősségével kapcsolatban, az újságírók jogsértésekkel szembeni védelméről, az újságírókat érintő személyi és dologi döntésekben való részvétel módjáról, valamint a statútumot érintő viták rendezésének módjáról. A törvény a statútum érvényesítésének szervezeti kereteit is megteremti, létrehozva a szerkesztőségi szószólók, a szószólókból álló szerkesztőségi bizottság, valamint a bizottság által átruházott feladatokat ellátó szerkesztőségi tanács intézményét.

Az ORF fölötti törvényességi felügyeletet a KommAustria látja el.